

Ašis Sicilijoje neteko 167,000 kareivių

SUNAIKINO 120 JAPONŲ LĒKTUVŲ

Japonai negavo progos pakilti

SĄJUNGININKŲ STABAS pietvakarų Pacifike, rugp. 18.—Japonų karo aviacija nukentėjo didelį smūgį antradieny, kuomet sąjungininkų bomberiai prie Wewak, Naujos Gvinejos, užtiko 225 priešų lėktuvus betupiančius ant žemės. Sąjungininkų lakūnai sunaikino 120 tų lėktuvų, 50 jų smarkiai apgadino, ir užmušė apie 1,500 tos bazės japonų.

Tik septyni priešų lėktuvai tegalėjo pakilti, ir jų trys buvo nušauti. Iš 200 sąjungininkų lėktuvų, 3 dingo. Iš viso tų apylinkėse numesta apie 10,000 bombų.

Patrolė pastebėjo, kad japonai Wewak apylinkėse koncentruoja didelius skaičius lėktuvų, matomai kokiam norint žygiui, kuriuo būtų bandoma padėti sąjungininkų apsupamiems japonų garnizonams arti Salamaua.

Bomberiams atlikus savo

darbą, mažesnieji lėktuvai apšaudė ten esančius pastatus ir kareivius. Paskutiniai grįžę lakūnai sakė jie už 150 mylių matę Wewak kilusius gaisrus.

Vėl puola Vila.

700 mylių rytuose, Solomono salose Amerikos lėktuvai atakavo japonų Vila bazę Kolombangara saloje, kur numetė bombas ant aerodromo ir kanuolių įtaisymų.

Vila dabar spaudžiama iš dviejų pusių. Komunikatas minėjo kareivių dasivarymą iki 3 mylių nuo japonų garnizono Bairoko uoste.

Amerikiečiai išlipo kitoj japonų saloj

NEW YORKAS, rugp. 18.—Sąjungininkų kareiviai išlipo Baanga saloj, dvi mylias į šiaurvakarius nuo okupuoto Munda aerodromo centrinėse Solomono salose. Anot Britų radio pranešimo, kareiviai radę šiek tiek opozicijos.

QUEBEC PASITARIMAN ATVYKO IR EDENAS

QUEBEC, rugp. 18.—Svarbioji Prezidento Roosevelto ir Premjero Churchillio karinė konferencija gali baigtis šią savaitę. Taip davė suprasti Prezidento sekretoriaus pranešimas jog Rooseveltas aplankys Otawą, Kanadoje, ateinančios savaitės pradžioje. Tą vizitą Prezidentas padarys kaip tik bus baigta šiomis dienomis vykstantis strateginis pasitarimas.

Iš visų pranešimų matosi, kad pasikalbėjimai buvo sutartiniai, ir kol kas nepasirodė jokių didelių kliūčių.

Spaudos atstovai laukia Amerikos užsienių reikalų sekretoriaus Cordell Hull atvykimo. Jis jau anksčiau sakėsi dalyvausiantis diskusijose tarptautinės politikos reikalais.

Britų užsienių reikalų sekretorius, Anthony Eden, šiandien lėktuvu atvyko į šį miestą. Jo atvykimas matomai rišasi su jo planuojama kelione Maskvon pasimatymui su Stalinu.

Pasitarime veikiausiai nebandoma nustatyti ateities karo veiksmus, bet jaučiama, kad Italijos ateitis kalbose užima svarbią vietą.

SAKOMA MUSSOLINI LAIKOMAS SALOJE

BERNAS, rugp. 18.—Raporte iš Chiasso, šveicarų telegrafų agentūra sakė ji gavusi užtikrinimą, kad buvęs premjeras Mussolini buvęs perkeltas iš Breschia pilies, arti Romos, į Bonza salą, kur fašistai vienu laiku siūsdavo politinius kalinius. Anot to pranešimo, maršalas Badoglio noris Mussolini laikyti tokioje vietoj, kur vokiečiai negali prieiti.

Sušaudė 60 jugoslavų už tilto išsprogdinimą

LONDONAS, rugp. 18.—Naciai Kraljevoje, Kroatijoje, sušaudė 60 Jugoslavijos ūkininkų, atkeršijimui už išsprogdinimą tilto. Anot pranešimo, naciai taipgi sušaudė 12 mokyklos vaikų už “nelagalų priešinimą.”

VELIAUSIOS ŽINIOS

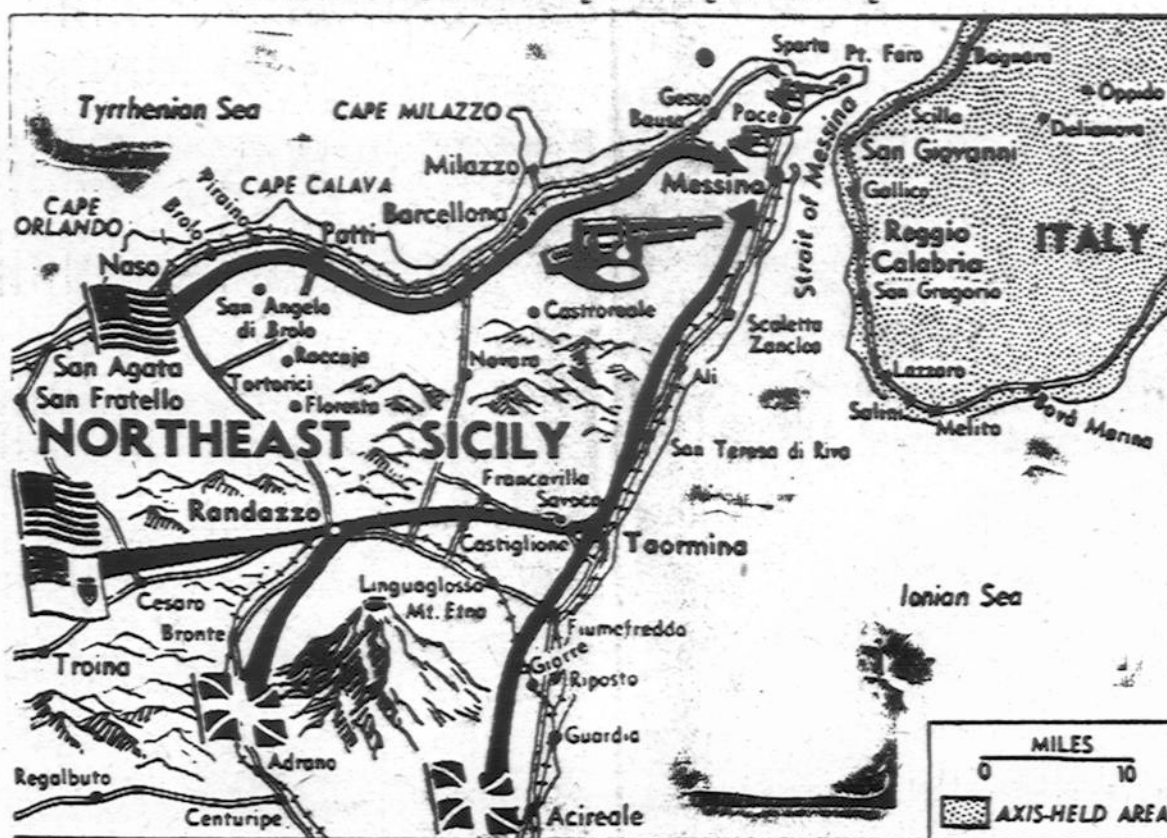
IŠ ROMOS. — Maršalas Pietro Badoglio radio kalboj pranešė Sicilijos gyventojams, kad jie gaus grįžti po Italijos vadovybę. Kaltino Sicilijos pralaimėjimą ant sąjungininkų didelių jėgų.

IŠ WASHINGTONO. — Registracija naujai racionavimo knygai (Nr. 4) prasidės spalio 20 d. ir tęsis iki lapkričio 1 d. Knyga Nr. 3 leis galion nuo rugsėjo 12.

IŠ SICILIJOS.—Anglų ir amerikiečių kariuomenės stovi pasiruošusios sekantiems sąjungininkų žygiui.

IŠ LONDONO — Vokietijos radio dažnas minėjimas faikos iššaukia visokias sąjungininkų spekuliacijas.

U. S. KARIUOMENĖ ĮEINA Į MESSINĄ

Sulaužius nacių pasipriešinimą Sicilijoje, Amerikos kariuomenė užima Messiną, paskutinį nacių įsistiprinimą toj saloj. Iš kitos pusės britų Aštuntosios Armijos dalinys jūromis priplaukė prie miesto ir susijungė su amerikiečiais. Dabar Amerikos kariuomenė didžiosiomis kanuolėmis griauna pačios Italijos pakraščius. (Acme-Draugas Telegrapho).

NACIAI SUSTIPRINO KHARKOVO LINIJĄ

MASKVA, rugp. 18.—Kovos tarp rusų ir nacių Kharkovo mieste pasidarė tokios didelės ir žiaurios, kad visos kitos kovos Rusijos fronte išrodo palyginamai mažos.

Apie dešimtis mylių Kharkovo-Poltava geležinkelio yra dabar rusų valdoma. Raportai sako visos nacių atakos buvusios atmuštos ir sovietai vis stiprina savo pozicijas. Pranešime neminama jokio bendro progreso.

Didėja opozicija

Vienas raportas sako kovose buvo naudojama kelios motorizuotos divizijos. Iš to duodasi suprasti, kad vokiečiai vis dar siūnčia frontanaujus kariuomenių dalinius, kuriuos veikiausiai patraukė iš kitų frontų, bytik sustabdžius rusų žygiavimą, kuris grėsia visoms nacių pozicijoms Ukrainė.

Rusų kariuomenės prie Bryansko ir Spas Demensk sektorių taipgi rado daug stipresnę opoziciją. Sakoma vokiečiai naudoja naują taktiką, nuolat pakeisdami savo atakavimo vietas, matomai bandydami sunasti minkštesnę vietą pralaužimui rusų linijų.

Brazilijos generolas pasiekė Washingtoną

WASHINGTON, rugp. 18.—Brazilijos karo ministras, Gen. Enrico Gaspar Dutra, armijos bomberiu šiandien atvyko į Washingtoną pasitarimui apie Brazilijos sumanymą siųsti savo kariuomenės dalinius užjūrį, kovoti drauge su Jungtinių Tautų kariuomenėm.

Atakavo nacių laboratorijų centrą

Amerikiečiai puolė nacių aerodromus

LONDONAS, rugp. 18.—Anglų didieji bomberiai vakar naktį pirmą kartą atakavo Peenemuende, vokiečių tyrimo ir vystymo įstaigą Baltijos pakrašty, netoli nuo Stettino.

Peenemuende įstaiga yra vokiečių lėktuvų, radio ir ginklų studijavimo ir vystymo centras.

Bomberiai trečią kartą per keturias paras atakavo Berlyną, taipgi vakar naktį.

Bombavo dirbtuves.

Šios atakos sekė Amerikos didžiųjų bomberių puolimus Vokietijos gilumoj. Amerikiečiai iš Anglijos skrido į Regensburg, numetė savo bombas ant antros didžiausios Messerschmitt lėktuvų dirbtuvės, ir nusišaudė šiaurinėj Afrikoj, iš viso atlikę 1,500 mylių kelionę.

Kiti Amerikos lėktuvai atakavo dirbtuves Schweinfurte. Lakūnai sakė dūmai iš ten sukeltų gaisrų kilo iki 20,000 pėdų.

Tuo pačiu laiku vidutiniškai Amerikos bomberiai puolė nacių lėktuvų bazę šiaurinėj Prancūzijoje, Belgijoje, ir Olandijoje.

Iš viduržemio bazės atskridę lėktuvai netikėtai atakavo nacių aerodromus Istres le Tube ir Salone, Prancūzijoje. Sąjungininkų štabas Afrikoje sakė bomberiai numetė bombas ant 150 lėktuvų, stovinčių aerodromuose prie Marseille.

RAF lėktuvai antru kartą vakar atakavo Le Bourget aerodromą Paryžiuje.

Sąjungininkų lakūnai nušovė 33 priešų lėktuvus. 41 sąjungininkų lėktuvus negrįžo iš atakų.

SĄJUNGININKAI APŠAUDO ITALIJĄ

Sunaikintas 1,691 priešų lėktuvai

SĄJUNGININKŲ STABAS šiaurės Afrikoj, rugp. 18.—Gen. Dwight D. Eisenhower šiandien pranešė, kad ašis Sicilijoje neteko 167,000 kareivių, o sąjungininkai 25,000. Tose skaitlinėse įskaitoma žuvę, sužeisti, ir sumti kareiviai. Jis intymavo apie naujus žygius, kuomet pareiškė, kad Amerikos septintoji ir Anglijos aštuntoji kariuomenės pasiruošusios by kada žygiuoti.

Pranešta taipgi, kad ne mažiau 32,000 ašies kareivių buvę užmušta, o kiti yra be laisvės. 1,691 ašies lėktuvai buvę sunaikinti, o sąjungininkų tik 274.

Eisenhower pareiškęs nusiminimą, kad ne vienas naciis gavęs pabėgti, bet sakė nebuvo galima visiškai sustabdyti jų persikėlimą per prataką.

Artillerijos dvikovos.

Ruošiantis “Europos tvirtovės” invazijai, sąjungininkų artillerija Sicilijoje apskaitė sūviais su ašies artillerija Italijoje.

Sąjungininkų lėktuvai jau dabar atakuoja Italiją, numesdami bombas ant vieškelių ir apšaudydami kareivinius traukinius ir vežimus kulkosvaidžiais ir kanuolėmis. Tos atakos taip išardė kelius Italijos gale, kad vokiečiai bando laivais į šiaurę vežti kariuomenę ir ginklus vakariniu Italijos pakraščiu.

Messina sugriauta.

Messinos miestas tik griuvėsiai. Apgadinti laivai randasi visose prieplaukose. Siciliečiai ypatingai pyksta ant vokiečių už išsprogdinimą kelių, tiltų ir svarbesnių pastatų. Visur randama italų karininkai ir kareiviai, kurie sako jie esą sąjungininkų draugai.

Brazilijoje suareštavo 50 ašies šnipų

RIO DE JANEIRO, rugp. 18.—Sao Paulo valstybės policija pranešė ji suradusi naują vokiečių ir japonų šnipų lizdą. Policija suareštavo suvirš 50 agentų, jų tarpe žymų Vengrijos šokėją, Gabriela Lezsio, ir Werner Almatam, gaujos vadą, kuris yra radio specialistas vokiečių slaptos tarnyboj.

Policija rado vokiečius ir japonus veikiančius išvien labai puošniai įrengtam rusy, kur taipgi rado radio siųstuvą ir pinai įrengtą laboratoriją. Šnipai ten pat išaiškino filmas, kuriomis jie siūsdavo pranešimus ir instrukcijas agentams kaimyninėse valstybėse.

ŠVEDAI PROTESTUOJA AŠIES ATAKAS

STOKHOLMAS, rugp. 18.—Švedijos vyriausybė šiandien pranešė, kad ji siūnčia Berlynui protestą dėl anksčiau įvykusių vokiečių atakų ant švedijos torpedinio laivo ir karinio lėktuvo.

Nors buvo šaudoma į torpedinį laivą iš Norvegijos laivo, tačiau švedai teigia, kad to laivo patranką valdė vokiečiai ir dėlto atsakomine gale Vokietijos vyriausybė.

Sąjungininkų radio transliuoja iš Sicilijos

LONDONAS, rugp. 18.—Sąjungininkai dabar daro radio transliacijas iš Sicilijos. Vakaro dienos programos pradėtas pranešimas: “Jungtinių Tautų radio kalba iš Palermo stoties.”

Ašis norėtų žinoti kur įvyks invazija

LONDONAS, rugp. 18.—Sąjungininkams galutinai okupavus Siciliją, ašies radio pranešėjai rodo didelio susirūpinimo apie vietą, kur sąjungininkai pradės pačios Europos invaziją. Jie dažnai mini tai vieną, tai kitą gaudą apie invazijos kariuomenę, tuo bandydami kokias norint žinias išgauti iš sąjungininkų.

Raportai iš Vokietijos sako vis didėja vokiečių nerimas. Spėjama, kad maždaug 1,250,000 vokiečių jau apšaudė Berlyną, ir vis dar bėga iš tos sostinės.

Naciai kovos Italijoje

BERNAS, rugp. 18.—Lauzanne Gazette šiandien rapedinį laivą iš Norvegijos laivo, tačiau švedai teigia, kad to laivo patranką valdė vokiečiai ir dėlto atsakomine gale Vokietijos vyriausybė.

ORAS

Giedra. Truputį šilčiau.

Amerikos lietuviu visuomenę

(Amerikos Lietuvių Konferencijos Rengimo Komiteto veikiančio Pittsburghe atsisaukimas!)

Amerikos Lietuvių Taryba įgaliojo mus rūpintis Amerikos Lietuvių Konferencijos įvykstančios rugsėjo 2-3 dd., Pittsburghe, Pa., prirengiamaisiais darbais.

Visi supranta, kad nuo tinkamo konferencijos prirengimo daug pareina ir jos pasekmės.

Šiandieną, daugiau negu kada nors, nacių pavergtoji Lietuva yra reikalinga Amerikos Lietuvių pagalbos. Mūsų broliai ir seserys Lietuvoje ir mūsų veikimą deda dideles viltis ir laiko mus savo išgelbėtojais iš okupantų nagų.

Todėl ir būsiančios konferencijos planuojamieji Lietuvos vadavimo darbai, nuo kurių tinkamo ir sekmingo įvykinimo daug priklauso kelių milijonų mūsų tautiečių ateitis, turi susilaukti Amerikos lietuvių visuomenės didesnio dėmesio ir prielankumo.

Tas visuomenės prielankumas mūsų manymu turėtų pasireikšti dviem konkrečiais būdais:

1) Kiekvienos Amerikos lietuvių kolonijos draugijos, kuopos, ar klubai turėtų neatidėliodami paskirti savo delegatus į konferenciją ir daboti, kad išrinktieji delegatai tikrai į konferenci-

ją nuvyktų. Tik atstovais gausios konferencijos nutarimai gali turėti pageidaujama svorį tarptautinėje plotmėje.

2) Draugijų veikėjų ir delegatų garbingas uždavinys, atvažiuojant į konferenciją atvežti kad ir nedidelę sumą aukų Amerikos Lietuvių Konferencijos suplanuotiems darbams finansuoti.

Jeigu tik po keliolika dolerių atvež kiekvienas delegatas, tai tarybos kasa vienu kart padidės keliais tūkstantiais dolerių.

Rengimo komitetas mano, kad gerb. kolonijų veikėjai ir delegatai neatsisakys tokiam kilniam tikslui paprašyti aukų iš savo kolonijos draugijų ir pavienių, patriotiškai nusiteikusių, lietuvių. Tuo būdu bus padėtas stiprus pamatas Amerikos Lietuvių Tarybos organizacijai, kuri stovi priešakinėje eilėje Lietuvos vaduotojų.

Toliau konferencijos rengimo komitetas maloniai prašo draugijų išrinktųjų delegatų tuojau pranešti komiteto sekretoriui (119 S. 22nd Street, Pittsburgh, Pa. Tel. Hemlock 3121) viešbučio kambarių ir bankieto tikietų rezervacijas.

William Penn viešbučio (Hotel) kainos yra sekančios: Pavieniam svečiui kambarys — \$3.85; su dviem lovom — \$5.50; o norintieji nakvoti grupėmis, po 4-5 asmenis kambaryje, mokės tik \$2.00.

Rašydami apie kambarių rezervacijas prašome pažymėti kokios kainos kambaryje.

DR. VAITUSH, OPT. LIETUVIS. Mano 20 metų praktikavimas... 4712 South Ashland Av. Phone YARDS 1573

IŠ DETROIT LIETUVIŲ VEIKIMO

Sajungietės siūncia delegatę

Moteryų Sąjungos 54 kuopos nepaprastas (ekstra) susirinkimas įvyko rugp. 15 d., Šv. Jurgio parap. mokykloje. Į susirinkimą atsilankė skaitlingai narių, nes matė reikalą ir svarbą šio susirinkimo.

Užsakysime tik tiek bliūdų (plates) kiek delegatai ir svečiai bus užrezervavę. Rengimo komiteto raštinės adresas: 119 So. 22nd St., Pittsburgh, Pa. ("Lietuvių Žinių" redakcijos ofise) tel. He 3121.

Iki malonaus pasimatymo konferencijoje, Rengimo Komiteto prezidiumas: Pirm. — Paul Dargis Sekr. — J. Tamkevičius Išdin. — P. Pivaronas

5 metai, kaip lietuviškos seserys Brazilijoje

(LKFSB) Rugpjūčio 27 d. sueina penkeri metai, kaip į Braziliją iš USA nuvyko lietuviškos seserys. Jos labai sekmingai darbuojasi mokyklose, dabar turėdamos net 600 mokinių. Brazilijoje pradžios mokyklose kurias išeinamas per ketverius metus, bet seserų pranciškiečių vedamos lietuviškos mokyklose jau įvestas šešerių metų kursas. Kaip

IŠ DETROIT LIETUVIŲ VEIKIMO

Sajungietės siūncia delegatę

Moteryų Sąjungos 54 kuopos nepaprastas (ekstra) susirinkimas įvyko rugp. 15 d., Šv. Jurgio parap. mokykloje. Į susirinkimą atsilankė skaitlingai narių, nes matė reikalą ir svarbą šio susirinkimo.

Užsakysime tik tiek bliūdų (plates) kiek delegatai ir svečiai bus užrezervavę. Rengimo komiteto raštinės adresas: 119 So. 22nd St., Pittsburgh, Pa. ("Lietuvių Žinių" redakcijos ofise) tel. He 3121.

Iki malonaus pasimatymo konferencijoje, Rengimo Komiteto prezidiumas: Pirm. — Paul Dargis Sekr. — J. Tamkevičius Išdin. — P. Pivaronas

Žinių žinėlės

Vietos parapijų draugijos ir kuopos per susirinkimus perskaito A. L. Tarybos atsisaukimas ir praveda plačią agitaciją, kad ne tik valdybos, bet ir nariai dalyvautų bendrame trijų parapijų šaukiamam susirinkime, rugp. 22 d., 5 val. po

iš Brazilijos praneša mūsų korespondentas, Lietuviškosios mokyklos bene bus pačios pirmutinės įsivedusios 6 metų kursą. Tik seserims ten darbo sąlygos sunkios, kai kurių net ir sveikata pašlijo, kaip pvz., sesers Julijos, kuri vis negali atsigausti. Lietuviškoji visuomenė vertina seserų darbą ir linki joms geriausio pasisekimo.

Skolinam Pinigus Morgičiams GREITAS IR MANDAGUS PATARNAVIMAS KREIPKITES PRIE MŪSŲ TAUPYKITE dėl 1943 SUPREME SAVINGS and LOAN ASSOCIATION PETRAS P. KEZON Sekretorius ir Išdininkas DABARTINĖ DIVIDENTŲ RATA 4% 1751 W. 47th Street

Greitą Palengvinimą nuo HERNIA arba PATRŪKIMO — S P E C I A L — Iškirpkite šį skelbimą ir pridukite mums pirm 30 dienų laiko ir mes suteiksime jums DYKAI — ELEKTROS VEIKIMO JŪSŲ SKLIVIO MUSKULŲ TRAITAVIMĄ NERA KO GERESNIO UŽ Sykes Service

JAUNUOLIAI, kurie nesūrimami keato aviacijos skyriaus priežasties spalvų nerėgėjimo — (color blindness), kreipkitės prie mūsų. Apsilima išgydyti.

REFINISHING REPAIRING UPHOLSTERING VISAS DARBAS IR MATERIOLAS PILNAI GVARANTUOJAMAS

MONARCH LIQUOR 3529 So Halsted St. Phone YARDS 6054

ARCHER AVENUE FURNITURE CO. Parlor Setų Išdirbėjai JUOZAPAS KAZIKAITIS — SAVININKAS 4140 ARCHER AVE. TEL.: LAFAYETTE 3516

PASKOLOS DAROMOS ANT PIRMŲ MORGIČIŲ! STATYBAI — REMONTAVIMUI ARBA REFINANSAVIMUI ant Lengvų Mėnesinių Išmokėjimų! PANAUDOKITE PROGA DABARTINĖMS ŽEMOMS NUOSMIO RATOMS. TAPKITE FINANSINIAI NEPRIKLAUSOMI! TAUPYKITE mūsų įstaigoje. Jūsų indėliai rūpestingai globjami ir ligi \$5,000.00 apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corporation. Mokama 3%. Jūsų pinigai greitai išmokami ant pereinamo.

piet, Šv. Petro parapijos salė. Prašomos valdybos ir veikėjai būtina: dalyvauti šiame susirinkime! Yra svarbių reikalų. Be to, bus renkiami delegatai į A. L. Tarybos Konferenciją rugsėjo 2 ir 3 dienomis, Pittsburgh, Pa.

Komunistų bendram piknike buvo atsilankęs iš Chicago Pruseika. Jam pakalbėjus per radio komunistų valandoj, aidiečiai jį pasveikino su Volgos daina, o a-naunceris paskelbė, kad Prūseikai geriausiai žinoma Volga daina.

Apie Nemuną, Šešupę ir kitas Lietuvos upes komunistai nieko nežino. Koresp.

REMKITE "DRAUGĄ"

Radio Programai leidžiami Budriko Krautuvis per 14 metų: WCFL 1000 k. Sekmadienio vakare 9 valandą. WHFC 1450 k. Ketvirtadienio vakare 7 valandą.

Pilnas didelis pasirinkimas namams rakandų, gerų Parlor Setų, Pečių, Karpetų, Radijų ir didelė Jewelry Krautuvis sykiu su Rakandų Krautuvis po vienu stogu. Taipgi Rekordei, Gaidos.

Jos. F. Budrik, Inc. 3241 So. Halsted St. Tel. Calumet 7237-4591

EXTRA! EXTRA! Permaitytas vardas ir adresas Lietuviškas Žydukas REMKITE SENĄ LIETUVIŲ DRAUGĄ N. KANTER, sav. MONARCH LIQUOR 3529 So Halsted St. Phone YARDS 6054

DR. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS 25 metų patyrimas Tel.: Yards 1829 Pritaiko Akinius. Kreivas Akis Ištaiso. Ofisas ir Akinių Dirbtuvė 3401 SO. HALSTED ST. Kampas 34th Street Valandos nuo 10 iki 4; nuo 6 iki 8 Nedėlioį pagal sutartį.

Būkit Malonūs SAVO AKIMS! Tik viena pora akių visam gyvenimui. Saugokite jas, išsiamą Mergaminisūti šio modernišiausio metodo, kuria regėjimo mokslas gali suteikti. 25 METAI PATYRIMO perimkite akinius, kurie pašalina visą akių įtampimą. Dr. John J. Smetana Dr. J. J. Smetana, Jr. OPTOMETRISTAI 1801 So. Ashland Avenue Kampas 18-tos Telefonas: CANAL 0923, Chicago OFISO VALANDOS: Kasdien 9:30 a. m. iki 5:30 p. m. Trečiad. ir Šeštad. 9:30 a. m. iki 1:00 p. m.

DR. AL. RAČKUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4204 Archer Avenue LIGONIUS PRIIMA: Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val. Trečiad. ir Sekm. tik susitarus

MARGUTIS VIENINTELIS AMERIKOS LIETUVIŲ KASDIENINIS RADIO LAIKRASTIS, ĮSTEIGTAS BAL. 11, 1933 M. WHFC - 1450 kilos. SEKMADIENIAIS — nuo 1 iki 2 val. popiet. KITOMIS DIENOMIS — nuo 9:30 val. vakare. EXTRA PROGRAMAS Penktadieniais nuo 7 iki 8 v. v. MARGUCIO ofiso adresas: 6755 S. Western Ave., Chicago, Ill. Telefonas — GROvehill 2242

TRU-VISION OPTICAL CO. DR. M. WEINE, O.D. DR. S. WEINE, O.D. AKIS EGZAMINUOJA — AKINIUS PRITAIKO Registruoti ir Licensuoti OPTOMETRISTAI IŠ SUDAUZYTŲ STIKLŲ PRITAIKOMI NAUJI 4226 ARCHER AVE. TEL. LAFAYETTE 3535 VALANDOS: Pirmad., Trečiad., Penktad. Nuo 10 ryto iki 6 vak. Antrad. ir Ketvirtadieniais Nuo 10 ryto iki 10 vak. Šeštadieniais ir Sekmadieniais Pagal Sutartį

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIOS NARIAI

DR. STRIKOLIS PHYSICIAN AND SURGEON 4645 So. Ashland Avenue OFISO VALANDOS: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis pagal sutartį. Office tel. YARDS 4787 Namų tel. PROspect 1930 Tel. YARDS 2246

DR. C. VEZELIS DANTISTAS 4645 So. Ashland Ave. arti 47th Street val.: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. Seredoj pagal sutartį. Ofiso tel. VIRginia 0036 Residencijos tel.: BEVerly 8244

DR. T. DUNDULIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4157 Archer Avenue Ofiso val.: 1-3 ir 6-8:30 P. M. Trečiadieniais pagal sutartį. Tel. YARDS 5921 Res.: KENwood 5107.

DR. A. J. BERTASH GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Ofiso val.: nuo 1-3; nuo 6:30-8:30 756 West 35th Street

DR. P. ATKOČIUNAS DANTISTAS 1446 So. 49th Court, Cicero Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais Valandos: 10-12 ryte, 2-6, 7-9 P. M. 3147 S. Halsted St., Chicago Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais Valandos: 8 — 8 popiet.

DR. PETER T. BRAZIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 6757 So. Western Ave. OFISO VALANDOS: Popiet nuo 1 iki 3 val.; vak. 7-9; Trečiadieniais ir Sekmadieniais pagal sutartį. Ofiso Tel. .... VIRginia 1886

DR. BIEŽIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2201 W. Cermak Road Valandos: 1-3 popiet ir 7-8 v. v. Sekmad., Trečiad. ir Šeštadienio vakarais ofisas uždarytas. REZIDENCIJA 3241 West 66th Place Tel. REPublic 7868

DR. P. Z. ZALATORIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1821 So. Halsted Street Residencija: 6600 So. Artesian Ave VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 p.p. 6 iki 9 val. vakare

DR. V. A. ŠIMKUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS IR AKINIUS PRITAIKO 744 West 35th Street Valandos: 11-12; 2-4; ir 6:30-8:30 Pirmadieniais — 2-4 ir 6:30-8:30 Šventadieniais — 11-12.

Skaniausia duoma yra toji, kurią uždirbame savo rankomis.

LIETUVIAI DAKTARAI

DR. CHARLES SEGAL GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4146 Archer Avenue Ofiso Tel. LAFayette 3210 Rez. Tel. LAFayette 0094 Jeigu Neatliepama — Sautkite KEDzie 2868 VALANDOS: Pirm., Antr., Ketr., 6 iki 9 vak.; Penkt., Šeštad. 6:30 iki 9:30 vak. Sekmadieniais pagal susitarimą

DR. EMILY V. KRUKAS GYDYTOJA IR CHIRURGAS 4146 Archer Avenue Ofiso Tel. LAFayette 3210 Rez. Tel. LAFayette 0094 Jeigu Neatliepama — Sautkite KEDzie 2868 VALANDOS: Pirm., Antr., Ketr., 6 iki 9 vak.; Penkt., Šeštad. 6:30 iki 9:30 vak. Sekmadieniais pagal susitarimą

DR. AL. RAČKUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4204 Archer Avenue LIGONIUS PRIIMA: Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val. Trečiad. ir Sekm. tik susitarus

Išmintis yra širdyje to, kuris turi supratimą. Kas myli savo tėvynę ir kovoja už jos laisvę — tas yra kilnus žmogus.

Remkite tuos biznieriū, kurie garsinasi "Drauge"

Lietuviai karo frontuose

Idomūs lietuvių kapitono laišakai iš Sicilijos karo fronto

NEPAPRASTI KARŠČIAI Š. AFRIKOJE. ĮSPŪDINGAS GYVENIMAS LIETUVIO KAPITONO KARO LAUKE

Lietuviai amerikiečiai kariauja visuose frontuose už Amerikos laisvę ir pavergtųjų tautų išlaisvinimą. Čia duodame laišku ištraukas vieno lietuvių kapitono, kuris dabar yra Sicilijos karo lauke.

Dr. Julius Jurgėla-Gale, aviacijos kap., dažnai parašydavo savo broliui, adv. Kostui, iš Afrikos. Dabar jau keli laišakai atėjo iš Sicilijos — ir čia jau gali minėti vietovardžius Afrikoje.

Š. m. balandžio gale jis buvo pakeltas į kapitono laipsnį ir perkeltas į invazijos ryšių dalinį, aviacijoje. Tunise jį pasivijo 35 laišakai iš namiškių.

RAŠO IŠ KARO FRONTO

Liepos 15 d. jis rašė jau iš Sicilijos: "Kaip gyvuoji, seni? Iš tavo laišku atrodytų, kad rašo 60 metų ar panašaus amžiaus senelis. Atsimink, kad gyvenimas prasideda su 40 metais, ir man jau 37½. Ką tik gavau tavo gimtadienio, birželio 22 d., laišku. Tikrai buvau laimingas gauti tą laišku, nes jis atėjo kaip tik laiku. Ir tikrai man buvo smagu girdėti nuo tavęs. Atleisk mano rankraštį, nes aš sėdžiu ant žemės "šunies palapinėje" ir rašau popierę ant kelių pasidėjęs, karo veiksmų sąlygose, taip sakant. Dangus yra skaidrus, be debesų, kaip paprastai (čia dar nemačiau lietaus) ir vėjas karštai svi-

lina, tikrai degina. Vilkiu tikrai trumpas kelnaitės, bet ir to čia per daug. Kai pakeičiu akis, dangaus horizonte matau ant aukšto kalno katedros siluetą. Mes čia dar bar tinginiaujame ir laukiame. Aš dažnai pagalvoju: kaip tokia didelė tauta galėjo, ir kodėl, apsigyventi čia prieš du tūkstančiu metų, ir kaip jie čia galėjo pragyventi, kuomet yra tiek daug malonesnių vietų pasaulyje, negu čia liepos mėnesį... Kol buvau Afrikoje, tai prisipirkau gana daug pašto ženklų albumui, daugiausia vietinių ir prancūzų kolonijų, kurie čia yra daug pigesni. Bet kai mes ir anglai čia atvykome, kainos pašoko ligi dangaus, tai aš lioviausi pirkinėjęs."

TUNISIJOS KARŠČIAI

Liepos 27 d. jis rašo: "Kaip matai, aš esu Sicilijoje, ir čia jau išbuvau kurį laiką. Betgi čia nėra daug skirtumo nuo žiemų Afrikos. Gal labai truputėlį vėsiu, betgi skirtumas ligi šiol buvo beveik nepastebimas. Tunise buvo tikrai karšta. Vieną sykį buvo taip karšta, kad mes negalėjome jokio metalo paliesti, pav. kantine vandens atsigerti. Vėjas pūtė kaip skaudi liepsna, tikrai svilino. Man pasakojo ligoninėje, kad operacijų kambary temperatūra buvo virš 126°, kas buvo termometro "tops". Kaž kas

man sakė, kad temperatūra tą dieną buvo 137° ar panašiai pavėsy ir apie 149 laipsnių lauke. Viskas, ką aš žinau, tai kad buvo karšta. Visų liežuviai lauke tysojo, ir vienintelis geriamas vanduo, kokio galėjome gauti, buvo tiek karštas, kad tiko tobulam nusiskutimui. Pasitaikė, kad tai tą dieną, kuomet mes kraustėmės iš būvako srities į taip vadinamą "stating area", kur viskas išlyginama ir organizuojama invazijai. Laimė, tai buvo vienintelė taip karšta diena. Naktys visuomet buvo vėsios ir patogios. Taip pat ir čia. Šiuo momentu aš esu labai gražiam pavėsy, vėsiamė almazų ir limonų šilėly, akmens metimo tolumė nuo jūros, mažo upelio pakrantėje — labai patogiu maudytis nusiprausti. Čia, stovykloje, mes rengiamės neformaliai — viskas, ką dėviu, tai trumpos kelnaitės ir pusbačiai, ir gražiai esu nudėges, kaip juodukas.

"Beje, karščiausią dieną šiemet, kai mes kraustėmės į "stating area", turėjome užsivilkti mūsų "kautynių uniformą", t. y. vilnonius žieminius drabužius ir pieno šalmus. Betgi tikrai įdomu buvo tą viską pergyventi.

SICILIJA YRA KALNUOTA

"Kraštas čia yra gana kalnuotas, daugiau negu Tunisijoje, ir juo artyn Etnos kalno, juo kalningiau. Aš tebesu gana toli nuo vulkano. "Vienintėlis čia skirtumas, kad čia nėra arabų, o vien italai. Kiek pastebėjau keliuose matytuose miesteliuose, jie yra kaip tik tenyškėjų vietinių — vietovės Afrikoje, Morokoje vadinamos "Medina". Alžerijoje ir Tunisijoje vadinamos "Kasbali". Labai purvini ir nešvarūs.

"Constantine yra labai gražus miestas, pastatytas ant kalvų ir gilų griovių. Man rūpėjo ten lankytis — tavo bendravardis. Kuprunugariai tenai reti. Daugiausia jų yra Moroke. Visų daliausias miestas yra Rabat, Moroke. Fez yra labai įdomus — ten yra 5 atskiros Medinos, vidury Medinų. (Nukelta į 6 pusl.)

WANT ADS

"DRAUGO" DARBU SKYRIUS

"DRAUGAS" HELP WANTED ADVERTISING DEPARTMENT 127 No. Dearborn Street Tel. RANDolph 9488-9489

HELP WANTED — VYRAI

REIKIA VYRŲ

Reikia prie darbų lankstyti popierinius bakus. Reguliaris algos pakėlimas. Diena ir naktį šifrai. Atsisauskite asmeniškai nuo 8:30 ryto iki 6 popiet.

CHICAGO CARTON CO. 4200 S. Pulaski Rd.

SVARBUS DARBAI DABAR GAUNAMI

Dirbsit SVARBIOJ KARO DIRBTUVĖJ

Inspektorių Heat Treat Pagelbininkų Expediters Hand Truckers

60 VAL. SAVAITĖJE LAIKAS IR PUSĖ UZ VIRSLAIKI 10% NAKTIMIS BONAI ISDIRBIMAI JOKIO PATYRIMO NEREIKIA

ATNESKIT GIMIMO REKORDA TIE DABAR DIRBANTI KARO PRAMONĖSE NEBUS PRIIMTI.

FOOTE BROTHERS GEAR & MACHINE CORP.

GERA VIETA DIRBTI Employment Ofisas 5219 S. WESTERN BLVD.

OFISO VALANDOS: Kasdien, 8:30 ryto iki 5 pp. Sekmad. 9:00 ryto iki 2 pp.

VYRŲ REIKIA

Gera pradinė mokeskis Dienomis darbai. Mėnesiniai bonai. Patyrimo nereikia.

SHOTWELL MFG. CO. 3501 W. POTOMAC

FREIGHT HANDLERS

NUOLATINIŲ DARBU Mokam aukščiausiam visam mieste mokesčių. Viršialkis virš 40 valandų LABAI SVARBUS DARBAI Atsisauskite asmeniškai į

NATIONAL CARLOADING CORPORATION Door No. 5, House No. 3. 13th & Clark Sts.

DIRBTUVĖS DARBININKŲ

Dauguma darbų atdara mūsų dirbtuvėje darbininkams ir pagelbininkams darbu visi su proga įsidirbimo. Pastovūs darbai, 6 dienų savaitė. Svarstoma algų pakėlimas 4 kartus į metus. Atsisauskite.

TAYLOR FORGE & PIPE WORKS 1409 S. Cicero Ave.

STIKLŲ PLOVĖJŲ

Patyrimo nereikia. Pastovūs darbai. 65c į val. pradžioje. Matykit Mr. Dill.

HOOKER GLASS & PAINT MFG. CO. 659 W. Washington Blvd.

Girtis negražu nei žmonėms, nei Dievui. — M. Pečkuskaitė.

HELP WANTED — VYRAI

INK MILL HANDS SHIPPING CLERKS TRUCKERS PACKERS ABELNŲ DIRBTUVĖS DARBININKŲ

Šie darbai yra pastovūs dirbant plačiai visoje šalyje žinomos organizacijos. Atsisauskite į

DITTO, INC. 2243 W. Harrison

DIRBTUVĖS DARBININKŲ

DAUGUMA DARBU ATDARA MUSU DIRBTUVĖJ DARBININKAMS IR PAGESLĖBININKAMS DARBU VISI SU PROGA ISDIRBIMO. PASTOVUS DARBAI 6 DIENŲ SAVAITĖ. SVARSTOMA ALGŲ PAKĖLIMAS 4 KARTUS Į METUS. ATSIŠAUKITE:

Taylor Forge & Pipe Works 1409 S. Cicero Ave.

REIKIA VYRŲ DARBININKŲ — BUČERIŲ

Svarbioj karo pramonėje. Patyrimo ar ne patyrimu. Dienomis darbai. Viršialkis mokeskis, apmokamos atostogos. Seniority teisės ir kitokia pagelba.

THE P. BRENNAN CO. 3927 S. Halsted St.

LION MFG. CORP.

100% KARO DIRBTUVĖJ Reikia Tuoju Patyrusių Ir Nepatyrusių Vyrų

DIRBTUVĖS DARBININKŲ Dieną ir Naktį Šifrai KREIPKITES 2640 Belmont Ave. (2700 WEST — 3200 NORTH)

HELP WANTED — MOTERYS

ASSEMBLERS JOHNSON & JOHNSON PRIIMA SOUTH SIDE MOTERIS LENGVIEMS ASSEMBLY DARBAMS VISIEMS ŠIFTAMS Siūlant Aukštą Mokesčių Ir Bonus

Dykal transportacija parūpinama ir taipgi kaip visados pulkios darbo sąlygos.

EMPLOYMENT OFISAS ATDARAS 9 RYTO IKI 2 PP.

GAS MASK DIVISION 4951 W. 66th Street

REIKALINGA MOTERIS prie ligoninė patarnauti, nuo 10 val. ryto iki 4 popiet. Kitokio darbo nereikia dirbti tik paduoti pietus. Sauskite LAWNDALE 7371.

REIKIA MOTERŲ

Reikia prie darbų lankstyti popierinius bakus. Reguliaris algos pakėlimas. Diena ir naktį šifrai. Atsisauskite asmeniškai nuo 8:30 ryto iki 6 popiet.

CHICAGO CARTON CO. 4200 S. Pulaski Rd.

MERGINŲ REIKIA

Su ar be patyrimo. Pastovūs darbai. Gera mokeskis. Mėnesiniai bonai.

SHOTWELL MFG. CO. 3501 W. POTOMAC

MERGINŲ

Išmokyti dirbti prie konvertų lankstymo ir konvertų spaustuvės mašinų. Pastovūs darbai, gera mokeskis, nėra atleidimo iš darbo.

CENTRAL ENVELOPE AND LITHOGRAPH CO. 426 S. CLINTON

TARNAITĖS IR VALYMIU MOTERYS

TAI TIKRA DARBO VIETA. Patogios valandos moterims su šeimomis. Nuo 9:30 ryto iki 4:10 popiet. Pradinė mokeskis \$72.00 su pakėlimu po trumpas tarnystės. Atsisauskite prie Housekeeper.

Y. M. C. A. HOTEL 826 S. Wabash

HELP WANTED — MOTERYS

UŽDIRBKIT ir IŠMOKIT dėl

PERGALĖS

MERGINOS IR MOTERYS VIRŠ 17

Jums patiks šie lengvi dirbtuvės darbai moderniškoje mūsų dirbtuvėje.

APMOKAMAS POILSIO LAIKAS CAFETERIJA

GERA TRANSPORTACIJA PUIKIOS DARBO SĄLYGOS

Atsisauskite su gimimo pažūdijimu ar pilietybės rekordu 7:30 ryto iki 4 pp

BELMONT RADIO CORP. 5921 DICKENS

MERGINŲ IR MOTERŲ

Prie lengvų dirbtuvės darbų. Patyrimo nereikia. 100% KARO DARBAI

6 dienos į savaitę su laiku ir puse virš 40 val. Apmokamas poilsio laikotarpis. Valandos nuo 8 ryto iki 4:30 popiet.

HUDSON SCREW MACHINE PRODUCTS CO. 4500 W. Augusta Blvd.

SKALBYKLOJE

Press Operatorių MODERNI PROSYMO PRESAI DEL KOTŲ IR KELNIŲ

IŠMOKINSIM Aukščiausia mokeskis su bonais. Dirbtuvė netoli "L" ir gatvėkarių linijų.

PAŠAUKIT MR. VANEK DELAWARE 4080 849 N. FRANKLIN ST.

REIKIA MOTERŲ IR MERGINŲ

PATARNAUTI PRIE VALGIŲ DEFENSE DIRBTUVĖJ. TRUMPOMS VALANDOMS AR PILNO LAIKO. VIRTUVĖS IR RESTORANO DARBAI. PARDAVEJŲ REIKIA DEL LUNCH WAGON.

ATSISAUKITE INFORMATION DESK 4100 S. KEDZIE AVE.

Crotty Bros.

MERGINOS PATYRIMO NEREIKIA

Pagelbėkit laimėt karą. Gera mokeskis. Lengvi inspektavimo darbai.

GRUNWALD PLATING CO. 4309 W. Lake St.

COOKS HELPER CAFETERIA IR FOUNTAIN MERGINŲ

Gera mokeskis ir valandos. Sekmadieniais dirbti nereikia. Valgis ir uniformos duodamos.

HARDING'S 21 S. Wabash

MERGINŲ IR MOTERŲ

LENGVIEMS SKALBYKLOS DARBAMS GERA MOKESTIS 5 DIENOS SAVAITĖJE ATSIŠAUKITE

PILGRIM LAUNDRY 1711 Milwaukee Brunswick 9000

MERGINŲ

Abėlėms ofiso darbams: rašyti mašinėle. Nuolatinė proga įsidirbimo užtikrinta toms kurios parodys gabumus. Patyrimų pagelba bet prilsim pradinės. Malonios aplinkybės.

AMERICAN SPRING & WIRE SPECIALTY CO. 822 N. Spaulding

MERGINŲ — MOTERŲ

PATYRUSIŲ AR PRADINIŲ Prie idomiu lengvų assembly darbų. 100% svarbus karo gamybos darbai; taipgi:

ARMATURE WINDERS SOLDERERS TESTERS IR INSPEKTORIŲ

Gera mokeskis, pastovūs darbai su proga įsidirbimo.

FRACTIONAL MOTORS CO. 1501 N. Halsted St.

Girtuoklis už degtinę atiduoda: pinigų smuklininkui, sveikatą ligai, o sielą velniui.

VYRAI IR MOTERYS

Acme Steel Company

EMPLOYMENT OFISAS

Bus atdaras iki 8 val. vak. visą savaitę.

REIKALAUJA ABU VYRU IR MOTERŲ PRIE STEEL MILL OPERAVIMO IR DARBO OKUPACIJOS. GERA PRADINĖ MOKESTIS IR PROGOS ĮSIDIRBIMUI.

Pastovūs darbai su geromis darbo sąlygomis.

Kompanijos tvarkoma Cafeteria parūpina valgi kašto kaina.

Grupės gyvasties aprauda darbininkams ir ligoninės priežiūros aprauda darbininkams ir ju šeimoms po 6 mėnesių tarnystės.

Transportacijos komitetas aprūpins grupės važiavimo reikalus darbininkams. Puiki Illinois Central transportacija arti dirbtuvės.

Atneškit gimimo liūdijimą, social security korta ir įgaliojimo laišku kad galit stoti prie naujo darbo.

Ofisas prie 134th ir Clark Street. Illinois Central iki Riverside stoties atveža arti prie dirbtuvės.

REGULIARIAI ATDARA DARBO DIENOMIS NUO 8:30 RYTO IKI 5 PP. SEŠTADIENIAIS NUO 8:30 IKI 12:30.

NEATSISAUKIT JEI ESATE UZIMTI KARO PRODUKCIJOJ

ACME STEEL CO.

134th — Clark St. CHICAGO

100% karo pramonė

Mažoj geroj istaigoj south sidės dirbtuvėj kur randasi draugiškos ir puikios darbo sąlygos, užtenkama šviesos, vėsumo ir šilumos žiemos laiku.

Reikia Vyrų STOCKROOM VYRO MECHANIKŲ

MECHANIKŲ PAGESLĖBININKŲ PAGRASŲ DARBININKŲ SPRAY GUN OPERATORIŲ DRILL PRESS OPERATORIŲ WELDERIŲ

Šie darbai abelnai 50 val. savaitėj mokant laiką ir pusę virš 40 val., ar virš 8 val. darbo by kurią dieną TAIPGI

Nepatyrusių Darbininkų MOTERIS AR MERGINA

Stenografistė kuri moka vartoti Dictaphoną ir rašyti shorthand. Yra puiki istaiga bendradarbiauti.

GAR WOOD INDUSTRIES, INC. 301 W. 37th St.

REIKIA VYRŲ IR STIPRIŲ MOTERŲ dirbtuvės darbams. Gera mokeskis su viršialkiu. WM. H. WELSH CO. 2241 S. Indiana

PARDAVIMUI

PARSIDUODA — MEDINIS NAMAS, 3 flėtų — 5, 6 ir 4 kambarių (4 kambariai randasi atlikoj) garadžiai, lotas 37 1/2 x 125 pėdų. Rėndos gaunama \$120.00 1 mėnesį ir yra pačiam savininkui gyvenimas. Randasi geroj aplinkėj, pusė bloko nuo parko ir krautuvių. Kaina — gatvėkario ir krautuvių. Kaina — \$9,000. Kreipkitės prie SAVININKO 6616 S. TROY STREET, CHICAGO.

WOLK STUDIO 1945 West 35th Street

THE WOLK STUDIO Photographs for over 30 years

AIR CONDITIONED STUDIO

ADVANCED PHOTOGRAPHY LOWEST POSSIBLE PRICES PHONE LAFAYETTE 5042

VENETIAN MONUMENT CO. KREIPKITES PRIE MUS TIESIOG IR SUTAUPYKIT AGENTŲ KOMISA. Mūsų pastatytas TEVAMS MARIJONAMS DIDYSIS Ofisas ir Dirbtuvė: 527 N. WESTERN AVE. (Netoli Grand Ave.) PHONE: SEELEY 6103

Gražiausias Pasirinkimas Jaunavedėms! Suknelių Prieinamomis Kainomis! SUKNELIŲ, SERMEGŲ, PILNAS PASIRINKIMAS SIŪTŲ IR KAILIŲ. Jaunavedžiams Šyrai ir Suknelės — mūsų Specialybė. Peoples Cloak and Bridal Shop 1711 W. 47th Street Tel. Yards 2588 Mrs. K. P. Dziubak ir Duktė, savininkės

HELP WANTED — VYRAI

DARBININKŲ Loduoti Lumber Trokus Gera mokeskis, atsisauskite į garadžių. 2230 S. Leavitt St. ar pašaukit JOHNSON BROS. CANAL 0038.

BEEF BONERS CUTTERS TRIMMERS Ir Abelnų Darbininkų KREIPKITES EMPLOYMENT OFISAN WILSON & CO. 4200 S. Marshfield

VYRŲ IR VAIKINŲ

LENGVIEMS DIRBTUVĖS DARBAMS SVARBIAI PRAMONEI Po Karo Progose KREIPKITES PRIE MR. NELSON SUPERIOR MATCH CO. 7530 GREENWOOD AVE.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

2334 South Oakley Ave. Chicago, Illinois
Published Daily, except Sundays
A member of the Catholic Press Association
\$6.00 per year outside of Chicago \$7.00 per year in Chicago & Cicero 3c per copy.
Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS

Išaina kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kaina Chicagoje ir Cicero—paštu:

Metams	\$7.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:

Metams	\$6.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Užsieniuose:

Metams	\$8.00
Pusei metų	4.50
Trims mėnesiams	2.50
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu su užsakymu. Skelbimų kainos prisiunčiamos pareikalavus.	

Bendradarbiaus ir korespondentams raštų negražiname, jei neprašoma tai padaryti ir neprisiunčiama tam tikslui pašto ženklų. Redakcija pasiliko sau teisę taisyti ir trumpinti visus prisiųstus raštus ir ypač korespondencijas sulig savo nuožūros. Korespondentų prašome rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašomąja mašine), paliekant didelius tarpus patalpyti, ir vengiant polemikoms ar asmeniskumų. Pasenusios korespondencijos laikraštini nededamos.

Entered as second-class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

Nepaprasta reikšmė oro jėgų

KOKIĄ REIKSMĘ TURI LĒKTUVAI KARE. LAIMEJIMAI UŽTIKRINTI, KAI ESTI VIRŠENYBĖ IR VIEŠPATAVIMAS ORE.

Pastaruoju laiku ašis gauna smūgį po smūgio. Sicilija jau sąjungininkų rankose. Ašį ištiko dideli nuostoliai Milane, Turine, Romoje, Vakariniėje Vokietijoje, Rusijos fronte ir Pacifike. Tai įvyko ir įvyksta, kad sąjungininkai turi viršenybę.

VOKIEČIAI SILPNĖJA ORE

Dabar aišku, kad vokiečiai silpnėja ore, o Jungtinių Tautų oro jėgos auga, daros stipresnės. Situacija tokia įvyko, kad oro maršalas Sir Arthur Cuninghame galėjo pareikšti, jog Luftwaffe (vokiečių oro ginklas) "buvo išmuštas iš dangaus". Tai patvirtina kovos Sicilijoje. Pirmąją dieną Sicilijos kampanijoje sąjungininkai ne tik viršijo ašį ore, bet sąjungininkai ir ore viešpatavo (dominavo). Užtat sąjungininkai galėjo sėkmingai išlaipinti savas armijas Sicilijoje, su mažais nuostoliais. Galėjo lengvai pristatyti savo armijoms reikmenų ilgų kelių, iš Tunisijos į Siciliją ir tuo pačiu laiku sunaikinti trumpesnį priešų pristatymo reikmenų kelią, kuris yra tarp Italijos ir Sicilijos. Tas davė galimybę lieutenant general Patton's vyrams užėti užpakalyje priešų linijų iš jūros, be baimės nelaimių iš priešų lėktuvų. Viešpatavimas ore yra vienas didžiausių įvykių, kuris pakėlė Amerikos ir britų kariuomenės moralę ir sumažino ašies kariuomenės moralę. Didelis ašies koncentravimas vyrų ir reikmenų bet kokioje vietoje, sąjungininkams tos vietos pasidarė taikiniu iš oro.

KĄ SAKO PASKUTINIAI ĮVYKIAI

Kada užtektina yra ore viršenybė kokybiniai ir kiekybiniai, tada galimybė laimėti reikiams vienoje pusėje. Tai rodo paskutiniai įvykiai. Pavyzdžiui, oro maršalas Cuningham nurodo, kad Luftwaffe turėjo Gerbini aerodrome nuo 250 iki 300 kovos lėktuvų. Skrajojantios tvirtovės per kelius oro užpuolimus sunaikino visus, išskyrus dvidešimt ar trisdešimt. Kitas pavyzdys rodo rekordinę ilgą kelionę dienos laiku, kai Liberator bombonešiai užpuolė vokiečių lėktuvų dirbtuvę Wiener Neustad, netoli Vienos, Austrijoje, sakoma, jog ten gaminama trečdalis visų Messerschmitt lėktuvų. Nepaprastas įvykis buvo, kai buvo užpuolta iš oro aliejaus dirbtuvės aplink Ploesti, tvirtinama, jog 75 procentai Rumunijoje aliejaus gamyba buvo išmušta dviem mėnesiam ir apie 50 procentų dvylikai mėnesių.

Viešpatavimas ore neša naudą. Trumpai tariant, prieš oro jėgos bloškiamos žemėn arba palaikomos prie žemės dėl aliejaus stokos.

REIKŠMINGA STATISTIKA

Čia mes paduosime statistiką iš Londono trijų mėnesių laikotarpiais, kiek vokiečiai ir britai išmetė bombų. Statistika tonais taip atrodo.

1941 metais, trečiame ketvirtyje britai išmetė 2,750 tonų bombų, o vokiečiai — 18,900 tonų.

1940 m. ketvirtame ketvirtyje britai išmetė 2,500 tonų bombų, o vokiečiai — 17,000 tonų.

1941 m. pirmame ketvirtyje britai išmetė 2,700 tonų, o vokiečiai — 8,000 tonų.

1941 m. antrame ketvirtyje britai išmetė 7,200 tonų, o vokiečiai — 11,600 tonų.

1941 m. trečiame ketvirtyje britai išmetė 8,800 tonų, o vokiečiai — 1,600 tonų.

1941 m. ketvirtame ketvirtyje britai išmetė 4,300 tonų, o vokiečiai — 600 tonų.

1942 m. pirmame ketvirtyje britai išmetė 3,500 tonų, o vokiečiai — 250 tonų bombų.

1942 m. antrame ketvirtyje britai išmetė 12,300 tonų bombų, o vokiečiai — 1,700 tonų.

1942 m. trečiame ketvirtyje britai išmetė 15,600 tonų bombų, o vokiečiai — 600 tonų.

1942 m. ketvirtame ketvirtyje britai išmetė 5,600 tonų bombų, o vokiečiai — 250 tonų.

1943 m. pirmame ketvirtyje britai išmetė 17,000 tonų bombų, o vokiečiai — 800 tonų.

1943 m. antrame ketvirtyje britai išmetė 36,700 tonų bombų, o vokiečiai — 700 tonų.

Šis vaizdas rodo, kiek britai sustiprėjo ore, o vokiečiai susilpnėjo. Šiose skaitlinėse neįskaitoma bombardavimas iš oro okupuotos Europos, oro jėgų veiksmams šiaurvakarinėje Afrikoje ar Jungtinių Amerikos Valstybių bombardavimo misijos iš Anglijos.

ANTRAS FRONTASIS ORO

Rusų vadai kalba vis dar apie "antrą frontą". Antrą frontą atidarė britai ir amerikiečiai iš oro. Jis yra ir sėkmingai padeda rusams. Tik rusų vadai tajį antrą frontą iš oro praziūrėjo arba neįvertino.

Daviniai rodo, jog vakarinėje Europoje ir Viduržemio jūroje sąjungininkų jėgos kovoja su nacių oro jėgomis, kurių ten yra nuo 40 iki 60 procentų ir su visomis Italijos oro jėgomis.

Iš Londono gauta žinia, jog dabar vokiečiai turi 4,100 kovos lėktuvų, 2,000 yra šiaurės vakarų Europoje ir vakarinėje Vokietijoje, 900 Viduržemio sektoriuje ir tik 1,200 Rusijos fronte. Oro frontas privertė vokiečius ištraukti iš Rusijos fronto pusę ar daugiau oro jėgų. Bet taip pat reikia nepamiršti, jog buvo sudaužyta didelis skaičius vokiečių dirbtuvų, transporto reikmenų ir neduoda reikiamą skaičių karo reikmenų pristatyti į rytinį frontą.

Atidaryti vartai į Europą

Sicilijai kritus, atsidarė vartai Europos kampanijai, kovoms. Turbūt, taip ir bus. Berods taip nusistatyta. Laivai išrikiuoti.

Dar prieš sąjungininkams pasiekiant Messinos širdį, amerikiečių artilerija atsikuko nuo miesto ir ėmė mētyti patrankų sviedinius skersai dviejų mailių įlanką. Beveik tuo pačiu laiku vokiečių armija pradėjo naikinti savo kariškus įsistiprinimus Italijos žemėje. Matyti, jog vokiečiai yra tikri, jog bus išlaipintos sąjungininkų kariuomenės, ir kad jie negalės atsispirti.

Su artilerija išmušant priešlėktuvinį apsigynimą, su patrankomis, lėktuvais ir karo laivais įvyks užpuolimas. Įvyks invazija skersai įlanką, kai bus gauta daugiau vyrų ir laivų. Bet gali būti siauras frontas į vietą, kur yra prasti keliai ir turį mažos kariškos reikšmės.

Mes turime vyrų, patrankų, lėktuvų, laivų ir karo laivų plačiai invazijai vakarinėje Italijos pakrantėje, užtektinai toli šiaurėje šalį perkirsti į dvi dalis ir aukštyn kojomis apverstai vokiečių planus dėl lėto šiaurės link atsitraukimo, nuo pusiausios piršto iki kulnies.

Sąjungininkų pareikštas atsargumas padaryti—Roma atviru miestu, parodo, jog tai gali būti planuose. Gen. Eisenhower nori būti tikras, kad vokiečiai negalės greitai trauktis atgal Romos geležinkeliais, jei jiems bus reikalas trauktis į žiemius, kad išvengus spąstų.

Bet kokia invazija Italijon turės svarbiausią tikslą paimti Toronto įlanką, kad atidarius kelią į Adriatikos jūrą mūsų laivams, kad galima būtų padaryti invaziją į Balkanus. Mes turime reikalingų jėgų užimti Sardiniją ir Korsiką. Jų užėmimas atidarytų kelią invazijai į pietų Prancūziją. Vakarini Prancūzija ir žemutiniai kraštai jau yra atviri užpuolimui iš Didžiosios Britanijos.

Didelis pasirinkimas yra tarp koncentravimo jėgų į vieną didelį tikslą arba ruoštis palaipsniui atidaryti tris užpuolimo linijas į Vokietiją, būtent, vakarų krantą, pietų Prancūziją arba Balkanus. Tikrai originalus planas iššaukė kelių pasirinkimą. Jei bus kokia atmaina, ji įvyks dėl didžiųjų laimėjimų Rusijos fronte ir susilpnėjimo nacių oro pajėgų, ir greičiau įvyks sėkmingesni žygiai.

Pagal numatytą planą manoma gauti 5 bilijonai tuzinų kiaušinių, tarp liepos 1 d., 1943 metų ir birželio 30 d., 1944 metų; civiliai gaus septynis iš dešimties pagamintų kiaušinių.

Dabar karas vyksta visu smarkumu. Amerikos vyrai aukojasi fronte, jie nesigali gyvybės, kad laimėjimas būtų tikras. Todėl mes namie esantieji turime taip dirbti ir gyventi, kad kuo mažiausiai Jungtinių Amerikos Valstybių karo pajėgos turėtų nuostolių.

Lietuviai jau daug pirkto karo bonų. Reikia dar daugiau pirkti, kad būtų greitesnis karo laimėjimas.

P. P. Č.

ITALAI IR NEGRAS

Aną dieną prie 26-os gatvės Wentworth Ave., laukdamas gatvėkario stovėjo vienišas negras. Staiga prisitino šeši italukai ir užkibino vienišą negruką; greit vienas iš italų smogė negrui per žandą vieną, antrą, ir kitą kartą. Negrukas dreba ir nieko nedaro; bijo kitų italukų. Mano gatvėkari atvyko ir nemačiau kaip baigėsi dalykas.

NEGRUKAI IR KONDUKTORIUS

Stovi negras ant gatvėkario laipto ir nelipa į gatvėkarį. Jis paduoda pinigus konduktoriui, kuris jam pataria lipti į vidų. O tas kaip tyčia nelipa į vidų. Konduktorius pranešė jam, kad pavojinga ten stovėti ir jis nema atsakomybę. Tas nelipa. Tuo laiku lipa kitas negras ir jis išgirsta pasikalbėjimą. Tada tas irgi nelipa, bet pasilieka ant laipto. Konduktorius jam liepia lipti į vidų arba eiti šalin. Tas stovi. Susinervavęs konduktorius abu negrus užklausė, ar lipsite ar ne. Jie stovi ir žiūri, kas čia bus.

Konduktorius sustabdė gatvėkarį, pasiūkė policijantą ir baigėsi dalykas.

NERIMSTA VIENI IR KITI

Tie du minėti įvykiai pasitaikė tuojuo Detroito ir Harlemo triukšmų.

Prieš kiek laiko visas Morgan Parkas sujudo, kai suerzintas policininkas nušovė negruką. Negrukas metė jį akmenis ir erzino.

Negrai Morgan Parke vos nesukėlė mažą revoliuciją.

MŪSŲ TAUTINĖ NUODĖMĖ

J. Valstybių tautiška nuodėmė yra apsilėidimas negrų klausime. Tas dalykas seniai turėjo būti išrištas ir socialinis nusistatymas praveistas. Mes čia Amerikoje vengėme išrišimą to keblaus klausimo ir neatlikome savo krikščioniškų pareigų jūjų atžvilgiu. Amerika pakalba apie tą klausimą kai įvyksta riaušės ir šiek tiek padiskusuoja klausimą, bet kai nurimsta riaušės, užmirštam.

AR ČIA TIK NEBUS IŠRISIMAS?

Kiek man teko patirti ir susipažinti su negrų klausimu, man rodos, kad išrišimas bus tik tada, kai mes mokėsime duoti šeimoms ar jūjų šeimyniskam gyvenimui tikrą pastovumą ir medžiagišką tvirtumą su krikščionišku pagrindu.

Tai yra svarbus ir platus klausimas ir reik vesti daugiau diskusijų šiuo klausimu.

ROMOS MIESTO GRIUVESIAI

Iš Stockholmo atsiųstas šis paveikslas rodo alijantų lakūnų Romos miestui padarytą žalą. Šie apgriauti namai randasi prie pat tų vietų, kurioms buvo taikomos bombos, būtent militariniai įrengimai ir geležinkeliai, kuriais naudojasi naciai. Bombardavimo tikslas, pasak militarinių ekspertų, pasiektas. (Acme-Draugas Telephoto)

Po svieta pasidairius

Ginger Rogers, garsi Hollywood šokėja, kuomet dirba, gauna \$15,000.00 į savaitę. Kartais ir daugiau.

Tai bent algelė!

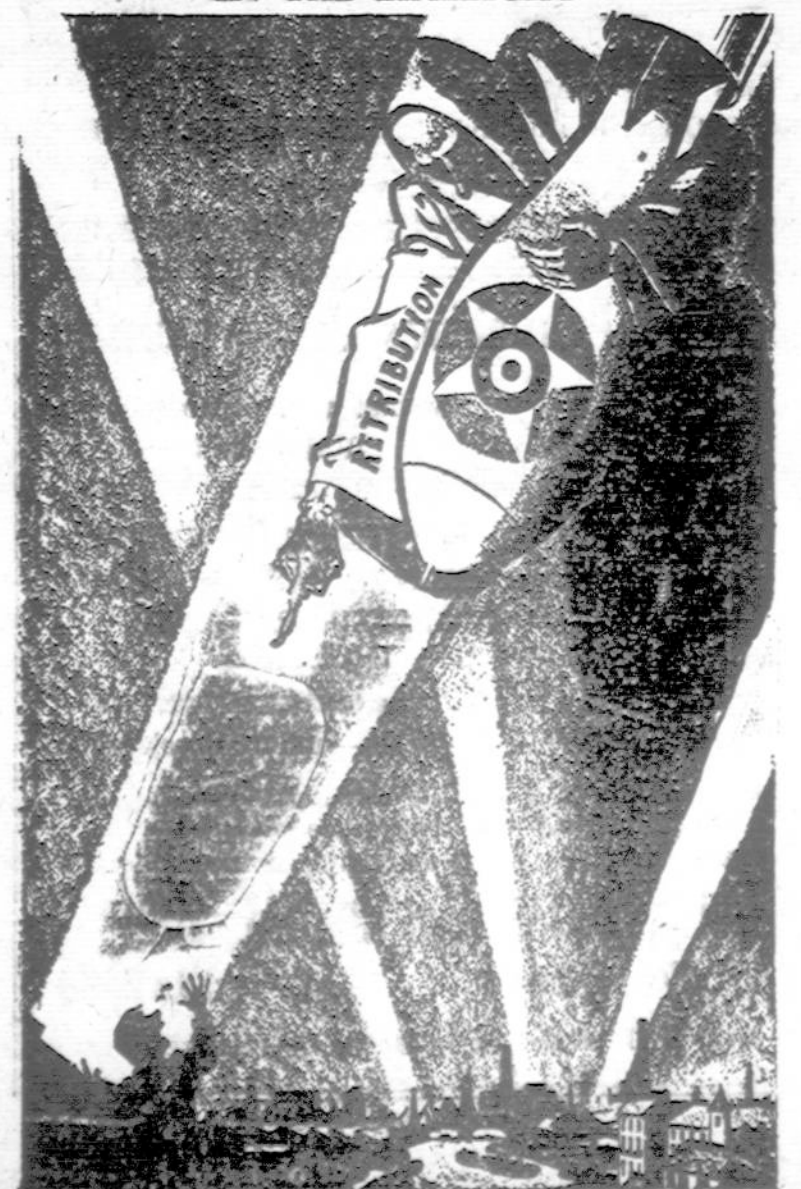
J. Chapman, scenos meno apžvalgininkas, sako, kad valdžios B-E-W-kratai ir O-P-A-drones įsako restoranams numušti kainas, bet nekreipia dėmesio ten, kur algos priėjo prie didžiausios kvailystės. Šiovų prodešriai, sako, lnsksmai moka Ginger Rogers \$15,000.00 į savaitę, nes žino, kad tos sumos jiems grįš, dargi su dideliu pelno nuosimčiu.

Neseniai buvau ant delno padėjęs vožnią trevogą vyrams; būtent, kad armijoje moterys dabar lavinasi visokių "džigsų", kaip nugalėti bet kokį, kad stipriausį, vyrą. Bet dabar čėsai tokie, kad nereikia nei armijos.

Štai, iš Rockford, Ill., gavau gromatą, kurioje rašoma, kad rugpjūčio 13 dieną du policijantai buvo pasiųsti sureštinti dvi moteris No. Madison gatvėje. Ir, tikėsite ar ne, policijantai, vietoj moteris atvežti į steišiną, patys turėjo važiuoti į liginę. Tik paskui atvykę aštuoni policijantai davė rodą toms moterims.

Tai bent moterys!

IN THE LIMELIGHT

CHICAGOJE IR APYLINKESE

Pasisekės išvažiavimas

Brighton Park. — Labdaryų Sąjungos 8 kuopa turėjo labai sėkmingą išvažiavimą į labdaryų ūkį rugpjūčio 8 d. Visas išvažiavimo pelnas buvo paskirtas senelių prieglaudai ir to pelno vis tik nemažai liko. Dėl pasisekimo dėkojame dienr. "Draugui", "Margučio" radijo valandos vedėjui ir ypač komisijai, kuri daug ir gražiai pasidarbavo. Dėkojame biznieriams už paramą ir atsilankymą — Mr. ir Mrs. Rudis ir kitiems marketparkeičiams, Mr. ir Mrs. Kass, Mr. ir Mrs. Nevedomskiams, Mr. ir Mrs. Pauščiams už nuvežimą gerimų ir valgių, Mikaliūnams ir visiems kitiems. Ypač dėkojame Simonavičienei, Visockienei, Malinauskieni už dovanas ir pasidarbavimą. Taip pat Armonienei, Pikturienei, Kundrotienei, Vaičekauskui, Brazauskui, D. Varnui, J. Klimui, Ramanauskieni, Pocienei, Norkui ir t.t.

Po pasekmingo kuopos išvažiavimo dabar visu smarkumu rengiamės prie cento pikniko, kurs bus rugsėjo 5 d. labdaryų ūky. N.S.

Dar vienam Keistučio choro nariui išleistuvės

Walter Klemka, Keistučio choro narys (basas) ir veikėjas, po furlough grįžta į kariuomenę ateinančią savaitę.

Jis gyvena Ciceroje, bet kas ketvirtadienį atvykdavo į Keistučio choro pamokas ir dalyvaudavo išvažiavime ir parengimuose. Buvo gerai susipažinęs su šia grupe ir turėjo daug draugų.

Walter Klemka yra Ateitininkų draugovės narys, raštininkas, taipgi baletu grupės narys. Nektartą matėm jį šokant įvairiuose parengimuose.

Jam išleistuvės bus Hollywood svet., 2417 W. 43 St., šeštadienio vakare, 8:30 val. **Choristė**

PRASO VIEN KARIUOMENEI SKIRTO VAISTO

Marie Barker, 20 metų amžiaus, čikagietė, serga reta liga, kuri nuodija kūne kraują. Iki šiol ji jau turėjo tryliką kraujo transfuzijų, tačiau tas nieko negelbsti. Vietnatinis sėkmingas vaistas tai ligai gydyti yra naujai išrastas vadinamas Penicillin, bet šiuo metu jis yra pavestas kariuomenei. Dabar ligonė, ir jos motina, kurią matome šale, kreipiasi į prez. Rooseveltą, kad gautų to vaisto. (Acme-Draugas Photo)

ČIKAGIETIS ŽUVO PLOESTI EKSPEDICIJOJ

Irene Pace, gyv. 516 Cornelia Ave., gavo žinią iš Karo Departamento, kad jos sūnus Robert 20 metų amžiaus žuvo Amerikos lėktuvų ekspedicijoje bombarduoti aliejaus laukus Ploesti, Rumunijoje. Robert buvo viešnamio Liberator bombardieriu.

MUZIEJUS BUS ILGIAU ATDARAS

Science and Industrial Museum, esantis Jackson Parke sekmadieniais bus ilgiau atdaras. Iki šiol buvo atdaras iki 5:30 popiet. Nuo dabar bus atdaras iki 7 val. vakaro.

— Mrs. Lulu Jones, 3157 S. Wabash Ave., įspėja moteris, kad jos bet kur stipriai laikytų ir saugotų savo rankinuką (purse). Kai ji pamiršo stipriai laikyti, tai nėgras prie 31 ir Federal Ave. ištraukė ir pabėgo.

— Teresė Cahill, 734 Irving Park Blvd., džiaugiasi gavus linksmą žinią nuo savo sūnaus, kuris pranešė ešąs Filipinuose japonų neišlaisvėję. Iki šiol ji laikė jį jau žuvusiu. Kitas jos sūnus žuvo kautynėse pernai.

Įvairūs įvykiai mieste

NUSIVYLĖS SUNIMIS

Nežiūrint dviejų gerų šunų, Marion Klos, savininkas vaistinės, 1256 Noble St., aną naktį turėjo plėšikams atiduoti \$1,200 iš registro. Be to, plėšikai dar iš gyvenamojo namo pagrobė aukšinių daiktų. Visu holdapo metu jo duktė saldžiai miegojo.

PLUMBERIAI NAMŲ FRONTE

Plumberiai Chicagoje gali pasigirti veikimu namų fronte. Iki šiol jie plumberiško lauko karo reikalams surinko du ir pusę milijonų svarų. Apie tai praneša lauko rinkimo sąjungos sekretorius Wm. Porter.

PAVEIKSLŲ KONTESTAS

Victory Gardens Committee of the Illinois War Council skelbia kontestą Victory Gardens paveikslų. Skiriamą keturias dovanas: \$25,

\$15, \$10 ir \$5. Paveikslus reikia siųsti šiuo adresu: Photo Contest Committee of Illinois War Council, 188 W. Randolph St.

TAI BENT SŪNAS

Adam Jaracz, 31 m. amžiaus, gyvenęs 2441 S. Holman Ave., yra pasiryžęs išmesti iš namų lauk savo tikrą motiną, kuri iki šiol gyveno to namo sklepe. Teisę prieš namo ir jį parduoti jis iš motinos išgavo klasta. Nuomų reikalų teisėjas bet gi sako norįs pamatyti tą smarkų sūnelį ir to namo pirkėją.

TURĖS KĄ GERTI

John Coon, troko draiveris, 2843 W. Polk St., pranešė policijai, kad plėšikai apiplėšė jo troką, iš kurio pagrobė 75 dėzes degtinės, 28 dėzes vyno, 4 dėzes kalėdinių dekoracijų ir kitokių dalykų. Viso vertė \$7,000.

PIRKITE KARO BONUS!

BUS GERI TRANSFERAI

Neužilgo Chicagoje prasidės susisiekimas naujais požeminiais traukiniais (subway). Illinois Commerce Commission patvarkė, kad požeminių geležinkelių transferai bus geri ant kiekvieno Chicago Motor Coach Co. buso.

PACHANKIS PAMINKLAI

PETER TROOST MONUMENT COMPANY
(Isteigta 1889 m.)

Meniški, Vertingi PAMINKLAI MAUZOLEJAI ŽENKLAI

Pasitikėjimo Mumis Rekordas

Si Firma Vyrš 50 Metų Tos Pačios Šeimos Rankomis!

PERSONALIZED MEMORIALS AT NO ADDITIONAL COST! PARTICULAR PEOPLE PREFER PACHANKIS PRODUCTIONS DISTRIBUTORS OF THE FAMOUS MONTELLA GRANITE Most Beautiful—Most Enduring—Strongest—Best In The World. BUY U. S. WAR BONDS WITH THE SAVINGS

KREIPKITES PRIE — **JOHN W. PACHANKIS** — THE LITHUANIAN MONUMENT MAN — Member of the Lithuanian Chamber of Commerce

MODERNI Išvaidinė PARODA: REZIDENCIJA: 4535 W. Washington Blvd. 5919 South Troy Street Tel. ESTebrook 3645 Tel. REPublic 4298 VALANDOS: Kasdien 9-9 v. vak.; šeštad. ir Sekm. 9-6 val.

Lietuviai saleziečiai Portugalijoje

(LKFSB) Jau keletas mėnesių, kaip Lisabonos uoste laukia anglų leidimo važiuoti į Boliviją profesoriauti seminarijoje du lietuviai kunigai: kun. Pusčius, dėstęs filosofiją Kūboje, ir kun. Maskolaitis, būves misijonieriumi Ekvatoriuje. Abu jie yra saleziečiai, abu neseniai baigė mokslus Italijoje.

Portugalijoje, vienoje ūkio mokykloje dirba lietuvis kunigas salezietis A. Sabas. Gegužės mėn. pradžioje jį saisi dalyvavo britų maldininkais labai sunku.

Pranešimai

North Side. — Sv. Kazimiero Akademijos Rėmėjų 3 skyriaus susirinkimas įvyks rugpjūčio 19 d. Malonėkite visos narės susirinkti. **Valdyba**

kų kelionėje į Fatimą (tai Portugalijoje tas pats, ką Prancūzijoje Liurdas, ar Lietuvoje — Siluva). Vyko 125 žmonės, anglai, ar anglų draugai ir jie ten meldėsi už teisingą ir pastovią taiką. Portugalijos lietuviai dabar negali gauti laikraščių iš Lietuvos, o ir su laisvais labai sunku.

WHOLESALE FURNITURE BROKER

Everything in the line of Furniture

ALEX ALESAUSKAS and SONS

Factory Representative. SHOWROOMS IN MERCHANDISE MART For appointment call — REPUBLIC 6051

DABAR Yra Geriausias Laikas Pirkti Pirmos Rūšies Namų Materijolą Už Dar Žemomis Kainomis!

Atvykite į mūsų įardą ir apžiūrėkite statką ir aukštą rūšį LENTŲ — MILLWORK — STOGŲ IR NAMŲ MATERIJOLĄ — dėl garažų, porčių, višų, skleptų ir fletų. PASITARKITE SU MŪSU EKSPERTAIS kaslink pertalsymo namų.

APROKAVIMAS IR PRISTATYMAS TEIKIAMAS DYKAI! STANLEY LITWINAS, General Manager.

CARR - MOODY LUMBER CO.
PATARNAUJA LIETUVIAI SALESMAI
3039 SO. HALSTED ST. TEL. VICTORY 1272
VALANDOS: Sekmadieniais nuo 8 val. ryto iki 12 val. pietų. Kitomis dienomis — nuo 7 valandos ryto iki 5:30 valandos popiet.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos.

AMBULANCE Patarnavimas Dieną ir Naktį.

Mes Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse.

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 4908

J. LIULEVICIUS
4348 SO. CALIFORNIA AVE. Phone LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED STREET 710 W. 18th STREET Telephone YARDS 1419

L. J. ZOLP
1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 0781

MAŽEIKA 3319 LITUANICA AVE. **EVANAUSKAS** Phones YARDS 1138-38

LACHAWICZ IR SUNUS
2314 WEST 23rd PLACE Phone CANAL 2515
SKYRIUS: 42 E. 108th ST. 10756 S. MICHIGAN AVE. Tel. PULLMAN 1270

L. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVE. Phone PULLMAN 9661

A A

KAZIMIERAS VILEIKIS
Mirė Rugp. 18 d. 1943 m., 8:30 val. ryte, sulaukęs pusės amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Kilo iš Raseinių apskr., Kelmės parap., Mažunių kaimo.

Palikto dideliame nullidime motina Elzbieta (po tėvais Lorencaite), 3 sūnus PFC. Kazimieras U. S. kariuomenėje, Raymond ir Eduardas, dukterį Jadviga, žentą Raymond Bukiewicz, anukę Barbara, seserį Ursulę Marczak ir seimą, broliene Vincentą Vilėkiene ir seimą, brolio vaikus Bernice Ambröse ir seimą ir Bruno ir seimą, ir daug kitų giminių, pažįstamų ir draugų.

Kūnas pašarvotas namuose, 1518 N. Wood St.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, rugpjūčio 21 d. 18 namų 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Sv. Mykolo parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nullidė: Motina, Sūnai, Žentas, Anūkė, Sesuo, Broliene, Brolio Vaikai ir Giminės.

Laidotuvių Direktoriai Lachawicz ir Sunai, Tel. Canal 2515.

GARY, INDIANA LAIDOTUVIŲ ISTAIGA PRUZIN FUNERAL HOME
Geriausias patarnavimas — Moteris patarnauja.
PHONE 9000 1117 ROOSEVELT STREET

PASKUTINIS PAGERBIMAS

JOHN F. EUDEIKIS
Laidotuvių Direktorius
AMBULANCE Dieną ir Naktį

4805-07 SOUTH HERMITAGE AVENUE
Tel. YARDS 1741-1742
4382-84 SOUTH CALIFORNIA AVENUE
Tel. LAFayette 0727

RADIO PROGRAMAS — 8:00 val. Pirmadienį ir Ketvirtadienį, vak. Iš stoties WGES (1390), su Povilu Šaltimieru.

NULIŪDIMO VALANDOJE

Kreipkitės į — **ANTHONY B. PETKUS**

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

DVI MODERNISKOS KOPYČIOS JOSŲ PATOGUMUI:

1410 South 50th Avenue, Cicero Telefonas CICERO 2109
6812 So. Western Ave., Chicago Telefonas Grovehill 0142

Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansiskam stoviu priinamas.

A A

PVT. LOUIS BALSEVICIUS
Gyveno: 718 West 31st St.

Mirė Rugp. 15 d. 1943 m., sulaukęs 34 metų amžiaus.

Palikto dideliame nullidime du sūnus Louis Jr. ir Charles John; motinėle Petronėle Balsevičienė; broli Jona Balsevičy ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas Blake-Lamb Funeral Home, 712 West 31st St.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, rugp. 21 d. 1943 m. 18 koplyčios 9:00 val. ryto bus atlydėtas į St. David's parapijos bažnyčią, 32nd ir Emerald Ave., kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Holy Cross kapines Racine, Wis.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nullidė: Sūnus, Motina, Brolis ir Giminės.

Laidot. direktorius: Blake-Lamb, Telefonas Victory 1158.

Illinois vyrą išgelbėjo krosnys

Amerikietis kareivis visą naktį slėpėsi
nacių virtuvėje, Sicilijos fronte

PER ANKSTI ĮEJO Į MIESTĄ KAI KURIE VYRAI. PAMATĖ VOKIEČIŲ AUTOMOBILIUS. VIENAS AMERIKIETIS KAREIVIS PASISLĖPĖ PEČIUJE.

Karo frontuose įvyksta nepaprastų dalykų. Vieną tokį retą įvykį, iš Sicilijos fronto, iškelia karo korespondentas Homer Bigart.

Keistas įvykis atsitiko su Lt. Col Lyle W. Bernard's batalijono vyrais, kurie garbingai stovėjo prieš vokiečius, apsupus Mount Crioli; keisčiausią nuotykį pergyveno Staff Sgt. Odell Tedrow, iš Rockford, Ill., mediciniškojo skyriaus narys.

Kažkaip Sgt. Tedrow's dalinys įėjo į Brolo. Miestas dar nebuvo iš vokiečių paimtas, šio fakto medikai nežinojo, ir Tedrow buvo nustebintas kaip jis pamatė du vokiečių štabo automobilius, pastatytus prie akmeninio namo, kalno pašonėje. Amerikiečiai tuojau užbėgo už namų, į kelio pasisukimą. Jie atsirado prieš horizontą, prie žemo kalnelio ir buvo minkštas taikiny vokiečių šautuvininkui, kuris lipo į kalną. Du iš medikų buvo sužeisti ir trys paimti į nelaisvę, bet Tedrow įbėgo tarp štabo automobilių ir paskui į namą.

Tedrow tuojau įbėgo į virtuvę. Didelis pečius buvo vienintelė vieta pasislėpti. Tedrow šiaip taip įlindo į pečių.

Žiūrėdamas per plyšį, jis matė tris vokiečius, stovinčius prie sužeistųjų amerikiečių. Tada sniper parodė į virtuvės duris. Tedrow su laikė kvėpavimą ir dar giliau įlindo į pečių.

Privažiavo automobilis. Tedrow pamatė nublizgintus batus skersai virtuvės grindų ir girdėjo aštirus įsakymus. Matomai pulkininkas grįžo iš žvalgybos, apžiūrė-

jęs amerikiečių pozicijas, ir dabar davė įsakymus kareiviams iš štabo kambario.

Kai kurie vokiečių oficialiai įėjo į virtuvę. Tedrow buvo pečiuje ir jis meldėsi, kad pulkininko štabas neužsimanytų karštų pusryčių.

Valandos slinko. Pečiuje buvo karšta, ir Tedrow greitai atsigerė iš kantino. Aštirus iškišulys ėdė jam nugarą. Jis buvo agonijoje taip ilgai, kaip galėjo, laike kelių momentų. Kai kambarius buvo tuščias, jis su peiliu nukapojė tą vietą, kuri jam badė nugarą.

Per visą rytą vokiečių štabo automobiliai atvyko ir išvyko. Paskui staiga kalne prasidėjo šaudymai ir Tedrow žinojo, jog vokiečiai kontraatakuoja.

Pulkininkas ir jo vyrai sėdėjo prie pasitarimų stalo. Tedrow girdėjo juos juokiantis. Jie buvo gerame ūpe. Amerikiečiai žengė nuo pakrančių ir vokiečiai buvo vėl sujungti (kontakte) su jų jėgomis fronte, penkis mailės į vakarus.

Bet 10 valandą motociklistas pranešėjas atnešė skirtingas žinias. Vokiečių "Orlando linija" buvo perlaužta ir vokiečiai buvo pilname atsitraukime. Tedrow išgirdo staigų kėdžių subraškėjimą ir vyrus išeinant. Jis tikėjo, kad pulkininkas pečiuje nedegins jokio popierio.

Štabo automobiliai nuvažiavo. Staiga užpludo Tedrow'ą nuovargio banga ir jis miegėjo iki aušros. Kada jis pabudo, amerikiečių jeeps pravažiavo pro namą. Jis išlindo iš pečiaus ir išėjo į keliją.

Mergaitė geležiniuose plaučiuose
kovoja dėl gyvenimo

Per penkioliką dienų geležiniu plaučiu 16 metų amžiaus mergaitė Joyce Schmidke palaikė gyvybę, šv. Teresės ligoninėje, Waukegan.

Dabar ji pradėjo rūpintis. Apie ką? Ne infantile paralyžiumi, kuris tvirtą mergaitę pakeitė į silpną, bet karo pastangomis.

Iki buvo paliesta ligos, liepos 30 dieną, Joyce dirbo vyro darbus tėvo laukuose, Spring Grove farmoje.

KAS PAGELBĖS TĖVUI?

"Tai buvo karo darbas, padedant auginti amistą iam kraštui", — ji pasakė ligoninėje pereinant antradienio vakare. "Kas dabar užims mano vietą? Aš negaliu paliauti rūpintis. Tikiu, kad kas nors pagelbės mano tėvui."

Joyce yra geroje nuotaike ir filosofiskai galvoja apie savo padėtį. Aštirus paralyžius ją ištiko. Mergaitė yra maitinama skysčiais per nosį. Tas daroma kas trys valandos.

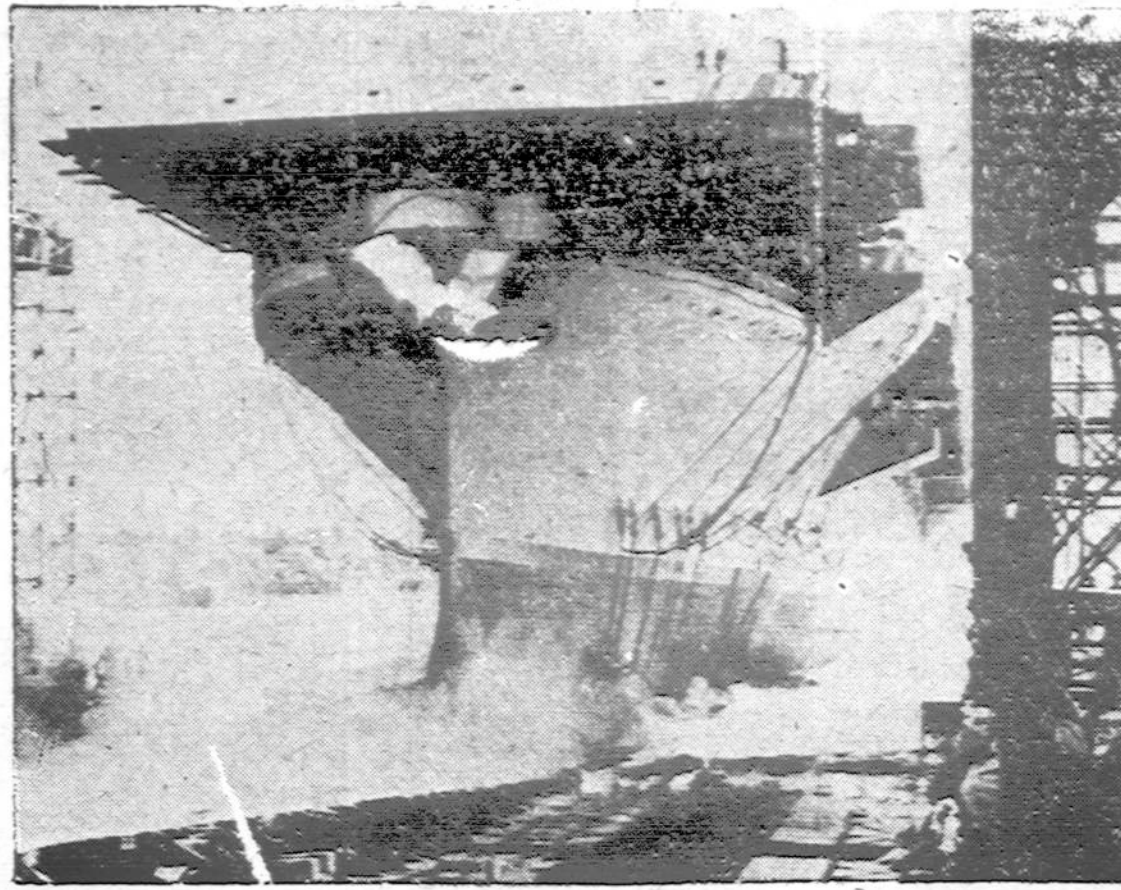
TIK GALVA LAUKE

Mergaitės galva yra tik didelio respiratorio lauke.

Kartais iš respiratoriaus (geležinių plaučių) išimama, bet neilgiau kaip 15 minučių. Kitu laiku turi būti dideliame respiratoriuje. Geležiniu plaučiu palaikoma jos gyvybė. Tai yra gailestinga nelaisvė, kuri padaro skirtumą tarp gyvenimo ir mirties.

AUKOKIT SAVO KRAUJĄ RAUD. KRYŽIUI! PIRKITE KARO BONUS!

NAUJAS U. S. LĒKTUVNĒSIS WASP

Bethlehem Steel Co. dokuose, Quincy, Mass., į vandenį nuleistas U. S. lėktuvnešis Wasp. Šiam lėktuvnešiui pastatyti reikiamą pinigų sumą sukėlė Miss Julia Walsh, iš Clinton, Mass., sesuo Mass. valstybės sena toriaus D. I. Walsh. (Acme-Draugas Telephoto)

Pavydo ir įtarimo kelias

Žmona įtarusi kitą moterį mušė ją iki
mirties su rūbų gręštuvu

Decatur, Ill. — Mrs. De Etta Ham, 47 metų, prisipažino rugpiučio 17 dieną, kad ji mušė Mrs. Vera Henry, 46 metų, iki mirties su rūbų gręštuvu. Mrs. De Etta Ham įtarė Vera Henry, kad ji turinti kokius tai meilės ryšius su jos vyru William J. Ham, 57 metų.

Ji sulaikyta be užstato žmogžudystės byloje.

Mrs. Henry's nuogas kūnas buvo rastas Ham namų basamente, rugpiučio 16 dieną. Mrs. Ham pasirašė savo prisipažinimą po 36 valandų klausinėjimo.

***

Mrs. Ham pareiškė, jog ji paprasė Mrs. Henry atvykti į jos namą pereinant sekmdienį po pietų "mažam pasikalbėjimui". Moterys ginčijos daugiau kaip valandą. Tada Mrs. Ham sudavė savo viešniai.

Pirmiausia ji mušė savo viešnią su rūbų gręštuvu. "Paskiau aš pasakiau, dabar užsilaukyti padoriai. Ji pasakė: "Taip, paliksiu jūsų žmones vienus. Aš neatiesiu daugiau arti jūsų namų, kol gyva būsiu."

"Buvo man užtektinai įrodymo, kad yra kas tai negero, aš vėl ją mušiau", — pareiškė Mrs. Ham.

Ji paėmė dalį gazolino paipos ir sudavė Mrs. Henry kelis kartus į galvą ir paskui mušė vėl su rūbų gręštuvu. Pagaliau ji suviniojo jos kūną į karpetą, negalėdama pakelti, nustumė į basamentą laiptais.

***

Mr. ir Mrs. Ham's duktė nesena buvo ištekėjusi už Mrs. Henry's sūnaus Corp. Marshall Henry, ir nuvyko

Trokas užmušė vaiką

Pereinant antradienį trokas užmušė Robert Corey, 5 metų amžiaus, 1318 N. Rockwell str. Trokas vaiką užmušė jo namų priešakyje.

Vagys įsibrovė į
automobilį

Charles H. Morse Jr., iš St. Joseph, Mich., Truscott Boat ir Dock Co. prezidentas, pranešė pereinant antradienį Chicago policijai, kad vagys įsilaužė į jo automobilį, kuris buvo pastatytas pirmadienį vakare Lake Shore dr., netoli Walton pl. Vagys iš automobilio paėmė du keleivinius bagažus, kuriuose buvo rūbai ir brangenybių už \$1,950.

Sudegė lėktuvas

Wood River, Neb. — Rugpiučio 17 dieną vėlai sudužo ir sudegė keturių inžinų armijos bombanešis, į šiaurę nuo Wood River.

Paskendo

Kur tai Louisianoje. — Pereinant antradienį pranešta, jog Red upėje paskendo dvidešimties metų amžiaus kareivis iš Cricagos, kai laivelis apsvirtė.

SKAITYKITE "DRAUGĄ"

KAPELIONŲ REIKSMĖ KARIUOMENEI

Devyniose šio krašto komandose buvo atliktos apeigos, kuriose kariška vadovybė įvertino kapelionų didelę reiksmę kariuomenės moralės palaikymui ir stiprinimui. Čia matome kaip lieutenant gen. Brehon Somervell (kairėje), commanding general of the Army Service Forces, įteikia garbės pripažinimą kunigui P. A. Welsh, šv. Karoliaus Bormėjaus bažnyčios klebonui, Peru, Ind. Iš šios parapijos paeina prelatas William R. Arnold (centre), vyriausias Jungtinių Amerikos Valstybių kariuomenės kapelionas.

La Grange 4 metų
vaikas įlipo į traukinį
ir keliavo 7 mailės

Roy Kidder, 4 metų amžiaus, 522 S. Catherine str., La Grange, pereinant pirmadienį savo motinai tarė: "Aš galvoju įlipti į autobusą ir keliauti toli toli."

Mrs. Kidder nusijuokė. Roy irgi juokė. Po kiek laiko motina apsižvalgė aplinkui, Roy buvo išvykęs.

Pereinant pirmadienį anksti vakare policija ieškojo vaiko. William Flavell, iš Richmond stoties, Westmont, paskambino motinai, jog jis žaidžia su mažu vaiku, kurį rado vaikščiojant prie namo, vaiko akys buvo pilnos ašarų. Westmont yra septynios mailės nuo La Grange.

Roy buvo gražintas į namus ir jis pareiškė savo motinai: "Aš paėmiau traukinį vietoj autobuso".

Sesėrys Kinijoje už
kiaušinį \$2 moka

Nežiūrint, jog karas vyksta, bet Amerikos vienuolės Kinijoje stropiai tęsia krikščionišką darbą.

Kinijoje pragyvenimo sąlygos pasunkėjo, kai kuriose vietose tenka mokėti už vieną kiaušinį du doleriai. Vadinasi tuzinas kiaušinių kaštuoja \$24. Ryžių svaras kaštuoja \$9; mėsos svaras \$48; arbatos svaras — \$80. Apie tai rašo laikraštis "The Register", rugpiučio 15 dieną.

Žinios gautos iš motinos Stephanie Mohun, šv. Dominiko trečiojo ordeno generalinės seserų viršininkės.

Nauji susirgimai

Chicagoje ir Cook kaunteje pereinant antradienį dar 24 nauji susirgimai vaikų paralyžiumi užregistruoti.

Uždarė 3 krautuves

Pereinant antradienį South Sidėje įsakyta uždaryti tris mėsos krautuves 15 dienų už nesilaikymo kainų ir racionaliavimo taisyklių. Įsakyta uždaryti krautuves davė OPA.

Mirė Stacci

Louis "Doc" Stacci, prohibicijos eros gengsteris, mirė lovoje nuo širdies atakos, pereinant sekmadienį.

Gumos žaliava

Laikė peeritų metų Nicaragua eksportavo 2½ milijono svarų gumos žaliavos į Jungtines Amerikos Valstybes.

Paragink savo kaimynus ir pažįstamus, kad jie užsiprenumeruotų įdomiausią dienraštį "Draugą".

× Muz. A. Mondeikos vadovybė, Ciceroj Anna Kaskas ir Rapolo Juškos koncerto tikietų vaju sekmingai eina. Komisijoj taip pat smarkiai veikia Mozerienė, Petrauskienė, Rašinskienė, Samsonaitė, Brazauskienė ir kitos.

× Kastas Gaubis, šv. Juozapo parapijos, So. Chicago, vargonininkas šio mėnesio pabaigoje pereina toms pareigoms į Dievo Apvaizdos parapiją, kur klebonauja kun. A. Martinkus.

× Šv. Juozapo parapijoj, So. Chicago, įsisteigė veiklus Anna Kaskas ir R. Juškos koncerto tikietams platinanti komitetas, kurio pirm. išrinkta A. Snarskienė, vice pirm. A. Teličėnas, sekr. A. Antanaitienė, išd. O. Chepur. Šis komitetas aprūpins visus sočikagiečius bilietais.

× "Draugo" piknikui, Labor Day, ruošiamasi visu smarkumu. Piknikas šimet bus daug įvairesnis, negu kitais metais. Dovanoms — War Bonds — laimėti tikiečiai iš visur plaukia, kaip vanduo. Tas rodo didelį lietuvių visuomenės susidomėjimą pikniku.

× Kun. V. Černauskas, MIC, brolis kun. Vikt. Černausko, klebono šv. Juozapo parapijos, So. Chicago, atvyko iš Thompson, Conn. Prasidėjus mokslo metui, jis mokytojaus Tėvų Marijonų seminarijoj, Hinsdale, Ill.

× Grigaliūnienė, žmona Jono Grigaliūno, savininko vaistinės (Gregg's Pharmacy) prie West 69 ir S. Western Ave., jau ketvirta savaitė guli šv. Kryžiaus ligoninėje.

× Antanas Skliutas, buvęs šv. Mykolo parapijos komiteto narys ir žinomas northsaidiečių veikėjas, buvo parvykęs iš kariuomenės namo. Pasimatęs su artimaisiais greit vėl išvyko į paskirtą vietą.

× Matas ir Sofija Ališauskai su vaikučiais jau grįžo iš atostogų gerai pasilsėję ir sustiprėję sveikatoj ir parudę kaip indijonai, ir pirmadienį vėl pradėjo dirbautis savo pareigose. Jie yra per daug metų nuolatiniai "Draugo" ir "Laivo" skaitytojai.

× Petras ir Emma Jakštai, ciceriečiai, nuo birželio mėnesio veda didelį ir gražų viešbutį, kuris randasi ant pat Fox ežero kranto. Viešbučio vardas Mėneola. Fox Lake, Wis., yra graži vieta atostogoms. Kurie tuo įdomauja, gali rašyti: Peter Jakštas, Mineola Hotel, Fox Lake, Wis.

Platink įdomiausią dienraštį "Draugas".

Jei mylite tuos, kuriems gyvastį davėte...

— SAUKSMAS IS KALEJIMO I GRABE GULINCIUS TEVUS. — KAIP NAPOLEONAS PARINKO SAVO VAIKUI MOKYTOJA. — KODEL NEKATALIKAS MARK TWAIN SAVO DUKRA PASIUNTE I VIENUOLIŲ MOKYKLĄ. — BAISI NELAIME: PASMAUGĖ MOTINĄ, NENORĖJUSIĄ DUOTI PINIGŲ PRAGERIMUI. — KOKS BŪTŲ TAMSIAUSIAS ŠEŠELIS ANT TEVŲ KAPO?

— Žinai drauge, — rašė vienas kalnys savo prieteliui, — gaila, bet tai tiesa: manieji tėvai elgėsi gyvuliškai ir mane išaugino gyvuliu. Aš apie tai šaukiu iš už kalėjimo sienų į juos, gulincius grabe. Jie mane išauklėjo tuomi, kur aš esu ir paliko mane nelaimėje.”

Rašytojas Artoferis paduodamas spaudai tą laišką, priduria, kad tai bausis laisčas, bet toksai laisčas buvo ir jisai supurtančiu būdu primena, kaip svarbi yra pareiga duoti vaikams gerą išauklėjimą. Vien išmokslinimo, žinių pertiekimo — nepakanka. Ir vargas tėvams, kurių nelaimingi vaikai nę grabe nepalieka jiems ramaus poilsio...

MAŽAS NUOTYKIS ŠV. MYKOLO KALĖJIME

Anglų grafas Walsh aplankė šv. Mykolo kalėjimą. Kalėjimo kieme jisai atsišėdo šalia vieno jauno kalinio ir pradėjo piešti vaizdą.

— Atleiskite, — prabilo kalnys, — piešinį reikėtų taip padaryti.” Tą pasakę jis gabiais brūkšniais puikiai pataisė piešinį.

— Kaip tai, ar jūs mokate ir piešti? — paklausė nustebęs grafas.

— Aš? O kaip gi. Aš turėjau talentų prie daugelio dalykų, bet kai aš turėjau tik gabumus, o negavau svarbiausio dalyko (išauklėjimo), tai ir patekau čionai...”

Teisingai kažkoks galvočius yra pasakęs:

— Su žmonėmis taip pat, kaip su gėlėmis: reikia ne tik vandens, bet ir saulės.”

Taip sakant, reikia ir tos iš aukščiau paeinančios auklėjimo šviesos...

4,000 ŽMONIŲ JAM ATSKLEIDĖ SAVO GYVENIMO PASLAPTIS

Nedaug rasime tokių įdomių patyrimų, kaip dr. H. Link: jisai, mokslo daktaras, per penkiolika metų daug damas patarimus įvairiuose gyvenimo klausimuose, turėjo progos pagrindinai išsikalbėti su 4,000 žmonių. Buvo jisai nutolęs nuo religijos. Tačiau beieškodamas kelių, kaip kituose išauklėti gero pradus, kaip jų gyvenimą palenkti laimingesne kryptimi, jisai pamatė, kad šioj srity turį nepaprastų nuopelnų religija. Pažinęs religijos vertę, jis pats liko giliai tikinčiu ir paskelbė knygą “The Return to Religion” (Sugrįžimas prie religijos). (Sugrįžimas prie religijos). Čia tasai psichologijos mokslo, mūsų dienų specialistas atskleidžia dar vieną paslaptį: 1933 ir 1934 m. New Yorke buvo atlikta sudėtingi moksliniai psichologiniai išegzaminavimai 15,

321 žmogaus ir, be kitų dalykų, nustatyta, kad tie asmenys, kurie buvo tikintieji, kurie lankė bažnyčią, buvo žymiai geresnio charakterio (žiūr. jo knygos 12 p. — pocket edit.).

NUOTYKIS SU NAPOLEONU

Daug kas esame girdėję, kad Napoleono kariai buvo net Lietuvos bažnyčiose, arklius pastatę, kad patsai Napoleonas kovojo su Bažnyčia. Tačiau, kai atėjo laikas parinkti savo sūnui mokytoją, jis pasirinko tą, kuris pas jį... vaisėse paduotos mėsos penktadienį nelietė. Visi manė, kad ji susilauks aštraus perspėjimo, bet vieton to Napoleonas pratarė:

— Ponia Montesquieu, Tamsta būsite mano sūnaus mokytoja...

Vėliau jisai priminė:

— Auklėkite jį geru krikščioniu.

Tuos žodžius išgirdęs vienas dvariškis nusišypsojo, o Napoleonas tą pastebėjęs pabrėžtinai pakartojo:

— Aš žinau, ką aš kalbu ir dėl ko. Taip, auklėkite jį geru krikščioniu ir jį tada geriausiai ir tikriausiai išauklėsite geru savo krašto mylėtoju.”

KUR RAŠYTOJAS NUKREIPĖ SAVO DUKTERĮ

Ir rašytojas Mark Twain, kurs nebuvo kataliku, savo dukrelę pavadė auklėti katalikų vienuolėms ir rašė savo žmonai:

— Aš nesigailėčiau, jei jaunoji mergaitė būtų išauklėta gera katalike, nes esu įsitikinęs, kad katalikų tikėjimas žmonėms gali daugiausiai suteikti sielos ramybės.”

Tas tuo labiau įsitęmytina katalikams tėvams. Teisingai sakę grabų priežodis: — Jei kiekvieną dieną žaizdą perriša naujas gydytojas, žaizda negyja.”

Mūsų atsitikime tas reikėtų: — Jei tėvai namie mokykys vienaip, o mokytojai ne parems tėvų skiepjamą religinio auklėjimo, vaikai gali išaugti visai be aiškių doro rovių taisyklių širdyje.

Leono XIII perspėjimas amžiais nenustos vertės. Taisai didysis popiežius kalbėjo:

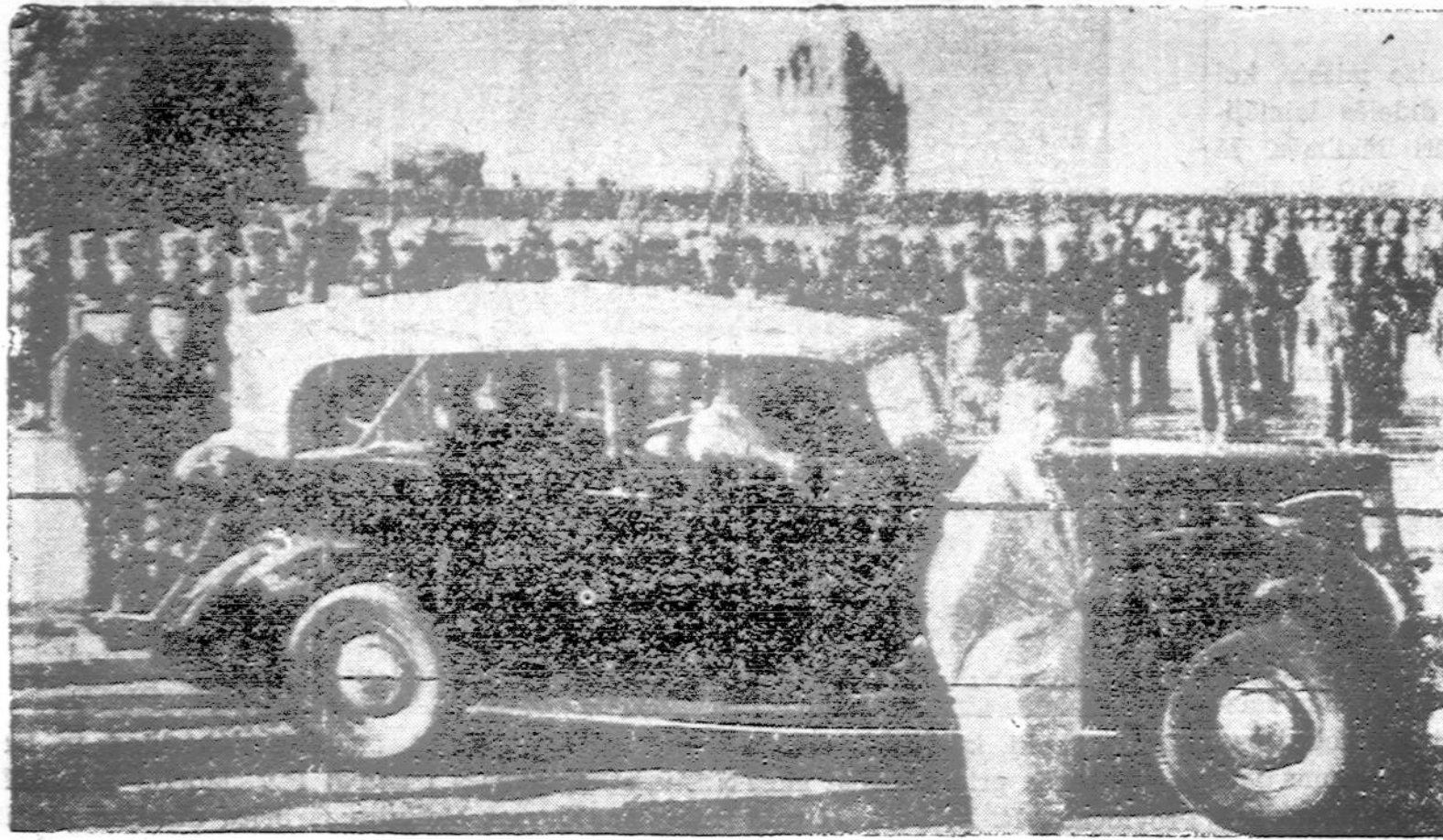
— Nepakanka, kad jauni mas tam tikromis valandomis gautų tikybės pamokas reikia, kad visas kitas mokymas būtų persunktas krikščioniška-religinė dvasia.”

Mūsų atsitikime tas įmanoma pasiekti tik savose lietuviškose parapijinėse ar vienuolynų mokyklose.

TAI NE MAŽMOZIS

— Siuntinėk savo sūnų į

AMERIKOS PREZIDENTAS ROOSEVELT ATVYKĖS Į KANADĄ

Lydimas Kanados general-gubernatoriaus, prezidentas Roosevelt (automobiliuje) atvyksta į Quebeco miesto citadelę konferencijai su britų ministru pirmininku Winston Churchill ir aukštais Amer. Jungt. Valstybių ir Didž. Britanijos karo vadais. Paskui automobilių eina W. Churchill (kairėj) ir Kanados ministrų pirmininkas Mackenzie. (Acme-Draugas Telephoto)

tikybės pamokas, nes kitaip jis negalės priimti pirmosios komunijos, — perspėjo Vairono klebonas (Prancūzijoje) vieną motiną 1890 m.

— Mano sūnui nereikia nei tikybės pamokų, nei pirmos komunijos, — atsišnekėjo ji. — Žiūrėk kokie ažuolai miške, bet jie auga be jokios religijos.

— Taip, mano miela, ir teliukai darže nereikalingi jokios religijos..., — pratarė jos dvasios vadas. Po 20 metų sūnus buvo pasmerktas mirti, nes jis pasmaugė savo motiną, neborėjusią jam duoti pinigų pragerti.

— Tamsiausias šešelis, — kalba toliau tas pats kardinolas, — kurs tik kada gali kristi ant tėvų kapo, yra šešelis to vaiko, kuris išaugęs be tikybinės mokyklos ir kurs stovi prie tėvų kapo netikėdamas į gyvenimą anapus grabo.”

DIDELIŲ ŽMONIŲ TRUMPI PERSPĖJIMAI

Dar niekas nesigailėjo, jei kada su dėmesiu išklaustė išmintingųjų patarimo. Kelėtą iš jų čia priminsim.

— Tėvai, kurie savo vaikams daugiau rūpinasi pinigais krauti, negu juos gerai auklėti, yra panašūs į tuos, kurie aplink griūvančius namus bando gražius gėlynus užveisti, arba — panašūs į žmones, kurie sau taisosi gražius drabužius, nors savo sveikata visiškai sugriūdami,” — taip kalbėjo šv. Jonas Auksaburnis.

Leisti vaikus į religinę mokyklą mokėti antrus mokėsnius švietimo reikalams,

tas reikalauja pasiaukojimo. Tačiau Carmen Sylva tėvas perspėja:

— Kas nenorės dėl vaikų pasiaukoti, tie neturi nė moterystėn eiti.”

— Išleisti vaiką į pasaulį, — skelbia garsusis Vokietijos kardinolas Faulhaberis, — kurs iš tvarinių nemokėtų išskaityti nuostabaus Tverėjo vardo, reikėtų išleisti į gyvenimą berašij — analfabetą, kurs nemoka savojo tėvo vardo paskaičiuoti.”

— Tamsiausias šešelis, — kalba toliau tas pats kardinolas, — kurs tik kada gali kristi ant tėvų kapo, yra šešelis to vaiko, kuris išaugęs be tikybinės mokyklos ir kurs stovi prie tėvų kapo netikėdamas į gyvenimą anapus grabo.”

ZODELIS LIETUVIAMS

Lietuvis, parinkdamas savo vaikams mokyklą, turi dar savęs paklausti: ar joje vaikas ką nors girdės apie žemę, iš kurios jo tėvai atėjo, apie Lietuvos knygnešių vargus, apie baudžiauninkų priešpaudą, apie savanorių kraujo auką, apie Vytauto didžiųjų žygius?!

Kai įsižiūri į lietuviškųjų mokyklų mūrus, kuriuos taip sunkiai statė čia atėję bėmoksčiai lietuviai ateiviai, tai rodos iš kiekvienos ply-

tos jų prakaitas tebegaruoja. Ir jei jų vaikų vaikai paniekintų jų kruvinu pašventimu kurtas mokyklas, tai, rodos, nė tų lietuvių senelių amžinas miegas kapinėse nebūtų ramus.

Artėja mokslo metų pradžia ir mums atsuse skamba anie gilūs vaysk. K. Paltaroko žodžiai:

— Būkite savo vaikų angelai sargai, sergėkite juos, kaip akies lėlelę, nuo sugedimo. Saugokitės, kad blogu auklėjimu jų nepražūdytumėte. Jei būsite nekaltybės naikintojai, per amžius neatsakysite už pražuvusias jų sielas!”

Neužilgo suskambės mokyklos varpelio balsas, ir, jei mylite tuos, kuriems gyvastį davėte, veskite į tuos bažnyčios varpas, iš kur rūmus, kur šalymais skamuoja mūsų senelių dvasia.

K. J. Prunskis

Naciai naikina Vilniaus kultūrinius turius

(LKFSB) Praneša mūsų Londono korespondentas, kad tenai išeiną laikraštis “Dz. Polski” Nr. 915 paskelbė, jog vokiečiai okupantai sunaikinę Mokslo Draugijos surinktą kultūrinį turį, Vilniaus universiteto profesorių rinkinius, o iš šv. Jono bažnyčios varpus išėmę okupantai išsiuntė į Vokietiją.

KLAUSYKITE-

VELIAUSIŲ ZINIŲ - PRANESIMŲ - MUZIKOS - DAINŲ Per Mėgiamiausią Šeiminių RYTINĘ RADIO PROGRAMĄ

SOPHIE BARCUS

Iš Radio Stoties

W. G. E. S. — 1390 Kilocycles

KAS RYTA:—Nuo 8:45 iki 9:15, išskiriant Sekmad.

Taipgi Pasiklausykite Populiaraus VAKARUSKININKŲ PROGRAMO, VAIDINANT “TACKŪNŲ” ŠEIMĄ ir Jų Kaimynus Kas PIRMADIENIO VAKARĄ Nuo 7 iki 8 val. vak.

Ruosia knygą apie Lietuvą portugalų kalba

(LKFSB) Energingas Brazilijos lietuvių klebonas kunigas P. Ragaižinskas renka medžiagą ir ruošiasi išleisti informacinę knygėlę apie Lietuvos praeitį, jos kultūrinius laimėjimus ir jos teisę į nepriklausomą gyvenimą. Veikalas bus rašomas portugalų kalba.

Apskritai, dabar Brazilijoje pasigendama informacijų apie Lietuvą. Uragvajaus ir Argentinos lietuvių leidiniams labai apskunkintos galimybės patekti į Braziliją. Už tat visi godžiai laukia USA lietuviškosios spaudo.

DIDELIS ISPARDAVIMAS MUSU MILZINISKO STARO MUZIKALINIŲ INSTRUMENTŲ

PASINAUDOKIT PROGA DABAR KOL DAR NEISPARDUOTI

MUSU CHARINTEL, TRUMBONAL SAXAPHONES, FLUTES su “cases” \$85.00, \$87.50, \$45.00 ir \$50.00. Visi garsiniai (pagavni) grojimai

CONCERTŲ GUITARAI, SPANISKI MANDOLINAI, BANJOS, SMUKOS, TENOR BANJOS, \$6.50, \$8.50, \$12.50 iki \$35.00. STRUMINIAI BASAI — \$60.00, \$125.00 ir \$150.00. RASO ITZ DENGALAI \$12.00. SMOKT LAI SMUKOS STRUMINIAI AMP. BASAMS \$7.00 ir \$10.00. LO — \$1.50 \$3.00 \$5.00 \$10.00 ir \$15.00. Strumonių dvi viš. viš. gultų instrumentų. BASS ir STRUMINIAI \$18.50 \$24.00 \$35.00 ir \$50.00. PEDALAI HI SOVS \$15.00 ir DRUM HEADS patalsoni mūz. instrumentai su “WITH PECE” ir “with brass” ir “red” instrumentų patalsoni mūz. instrumentai

EKSPERTŲ VIKTOR IR KITU PHONOGRAFIŲ PATAISYMAS. Atstatymas visu dalyu Clarinetams, Trilphonams, Saxaphones ir taipgi Smukoms ir Guitarams.

GOLDSTEIN'S MUSIC SHOP 914 Maxwell St., Chicago

Didžiausia Lietuvių Jewelry Krautuvis

Parduodame Laikrodžius, Laikrodėlius, Auksinius ir Deiminius Žiedus, Rašomas Plunksnas ir kitus visokius auksinius daiktus. IZ PRIENAIŠIAUSIAS KAINAS.

Turine didelį pasirinkimą Muzikaliųjų Instrumentų, Muzikaliųjų Knygų, Stygų, Rekorų ir kitų visokių muzikalių daiktų.

Pakom Laikrodžius, Laikrodėlius, Žiedus, Rašomas Plunksnas ir Muzikalius Instrumentus.

JOHN A. KASS

JEWELRY - WATCHMAKER - MUSIC 1216 ARCHER AVENUE Phone: LAFAYETTE 8617

Mums Valdžia SAKO:

TAUPLYKIT VISOKIUS DAIKTUS, ką tik galima. Ir jus savo apdėvėtą parlor setą nemeskite lauk, paduokite Roosevelt Furniture Kompanijai. Jie PERDIRBS ir padarys jį kaip NAUJA savo dirbtuvėj. Didelis pasirinkimas visokių spalvų apdangalų.

2-ju SMOTŲ Kainos \$36 IR AUKSCIAU SPRINGSAI jūsų parlor seto yra tokie, kaip matote. Bet dabar tokių jau negautumėt.

Telefonas SEELEY 8760

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY

2310 WEST ROOSEVELT ROAD

L'OSSERVATORE ROMANO

GIORNALE QUOTIDIANO POLITICO RELIGIOSO

UNICIONE SUIA NON MARAVILINANT

CITTA DEL VATICANO

L'ALLOCUZIONE DEL SANTO PADRE AL SACRO COLLEGIO IN RISPOSTA AGLI AUGURI PER L'ONOMASTICO

Incessante attività del Santo Pastore per lenire le sofferenze della Chiesa e Sua invocazione per il ritorno della pace nel mondo

LIETUVIS PANTELLARIJOS SALOJE EINA POLICININKO PAREIGAS

(LKFSB) Iš Londono mūsų korespondentas praneša, kad lietuviai kariai Bronius Vieraitis ir Juozas Kairys buvo vieni iš pirmųjų tarp užėmusių italų salą Pantellariją. J. Kairys paskirtas toje saloje policininko pareigoms. Šiuo metu vien tik iš Londono tarnauja D. Britanijos kariuomenėje 304 lietuviai, dauguma jų išvežti į užjūrį. Londonietis Juozas Matulaitis buvo tarp pirmųjų, kurie įsiveržė į Tunisą. Per dvi dieni gyventojai nežinoję nei kaip parodyti savo džiaugsmą: karius apdovanoję ne tik gėlėmis, bet ir bučiais. Kun. K. Matulaitis brolis, Cpl. Jonas Matulaitis geg. 26 d., po iškilmų Tunise, parašė tokį laiška: "Neseniai turėjau pro-

gos būti Tuniso mieste, kai vyko jame didelės laimėjimui paminėti iškilmės. Iš pat ankstyvo ryto tunisiečiai ir mūsų kariai vyko iškilmėms. Atvykusius ir kovose pasižymėjusius generolus pasveikino prancūzų garbės sargyba. Po tam sekė paradas Tuniso mieste, išstis mailes nusitęsė. Tunisiečiai trūkšmingai reišė begalinį džiaugsmą. Jie negalį įsivaizduoti, kad yra laisvi žmonės ir gali išreikšti laisvai savo mintis. Pats miestas yra gražus, nors karas paliko jam galias žaizdas. Vietiniai tunisiečiai prancūzai ir arabai mums yra labai palankūs. Jie padeda mums suieškoti ir išimti vokiečių paliktas minas. O tu minų yra nusėti kartais istisi laukai. Mes jas išrenkame ir, reikalui atėjus, patiems vokiečiams sudorosi-me. Mūsų stovykla yra atokiai nuo miesto, kalnų pašlaitėje. Čia sutinkame mažai žmonių. Esu patenkintas ir spėjau apsiprasti prie Afrikos oro, kurs panašus į N. Carolinos klimatą."

Remkite visus tuos asmenis, kurie skelbiasi "Draugo".

Idomūs lietuvių kapitono laišakai

(Atkelta iš 3 pusių.) kaip esu anksčiau aprašęs. Marrakech irgi labai idomus — aukštų Atlaso kalnų papėdėje, sniegu dengti viršukalniiai pridoda didelio grožio. Ten buvo labai karšta. Vasario mėnesį ten vilkėjome chaki, gi dabar dėvime vilnones ODS (Olive Drabs). Man labai patiko apsistojimas Homs Gentile — tai nedidelis miestelis netoli nuo fosfato kasyklų, pusiau-keleį tarp Marrakech ir Safi. Ten bebūdami nusisamdėme arklus sargybiniams, ir aš jodinėjau kasdien. Taipgi ten jodinėjau ant kupranugarių ir asilų. "Apsilankymas berberų šventėje, giliai Atlaso kalnyne, buvo nepaprastai įspūdingas, man labai patiko. Tie kalnų gyventojai berberai yra "tough", ir netgi dabar, spėjau, prancūzai juos valdo tikrai iš vardo. Betgi jie buvo mums draugiški ir jų vadas buvo prancūzų kolonijalinės kariuomenės leitenantas per 30 metų, nors jis nemoka prancūziškai kalbėti.

"Tunise aš išgyvenau du mėnesius. Patekau ten tučtuojau, kai tik miestas mums pasidavė. Ilgai neturėjome nei elektros, nei kitų reikmenų. Ten yra daug griuvėsių, ir man padarė didelio įspūdžio Kartaginos griuvėsiai — ten mačiau teatrą, amfiteatrą, senasias romėnų gatves, kiemus (patios), urvus, rūsius ir kt. Betgi didingiausi ir geriausiai išlikę griuvėsiai yra Batine — 200 mylių į šoną — labai idomūs. Kai kurių griuvėsių yra Tebesoje, ir daug kitur. Tikrai romėnai turėjo didelę civilizaciją — pastatai ir vandetiečiai išliko po 2000 metų. Kartaginos katedra yra labai daili. "Na, spėjau, kad dabar teks dar daugiau vietovių matyti. Pasidariau tikras Guliveris su savo kelionėmis. Betgi aš negaliu aprašinėti (neleidžiama) daug apie tai, ką dabar matau — mes galime kalbėti tik apie praėities įvykius, k. a. Afrika.

AMERIKIEČIAI IR BRITAI SUSITIKĘ SICILIJOJ

Pirmą sykį, kaip prasidėjo alijantų invazija Sicilijoje, susitiko Amerikos ir Britų kariuomenės prie Messina miesto. Žiūrint iš dešinės į kairę: Pvt. Morris Mosseff iš Providence, R. I.; Pvt. Harold Bailey ar Thomas McGuire iš britų armijos medicinos korpuso; ir Sgt. George Gorman iš Wat erbury, Conn. (Radiotelephoto, Acme-Draugas Photo).

Londono lietuvių bažnyčia karo nepaliesta

(LKFSB) Mums rašo Londono lietuvių, kad tenai jiems seniau vokiečių lėktuvai miegą sutrumpindavo, o dabar... savięji beveik kas naktį aukštybėse urzgia, keliaudami Vokietijos linkui. Į tą gyventojai jau įpratę. Tik iš ryto laukia žinių, kur

lėktuvai buvo, ką padarė. Londono lietuvių bažnyčia ir klebonija bombų nepalies-tos.

ACHING-STIFF SORE MUSCLES

For PROMPT relief—rub on Musterole! Massage with this wonderful "COUNTER-IRRITANT" actually brings fresh warm blood to aching muscles to help break up painful local congestion. Better than an old-fashioned mustard plaster! In 3 strengths.

FOR ITCHING SKIN

Ar kenčiate niežėjimą, udegimą, arba odos ligą? Nekenčkit! Zemo per 30 metų galbėjo išmone. Pašalina egzema, išbėrimus, spuogus ir kitokius odos negalavimus. Pirk Zemo šiandien! Visuose aptiekuose 35c 40c 50c

zemo
FOR SKIN IRRITATIONS

leškome vieno žemaičio ir vieno aukštaičio tymams virvei traukti suorganizuoti

Laimėtojams skiriama dovanų — pusbačkis alaus

"DRAUGO" LABOR DAY PIKNIKE PAMATYSIME, KURIE YRA STIPRESNI: ŽEMAIČIAI AR AUKŠTAIČIAI

Chicagoje ir visoje Amerikoje nuolatos eina ginčai tarp žemaičių ir aukštaičių, kurie jų yra fiziniai stipresni.

"Draugo" administracija nutarė tą ginčą išspręsti tarp Chicagoj gyvenančių žemaičių ir aukštaičių. Tai bus padaryta per Labor Day pikniką Vytauto parke. Kurie pasirodys stipresni, tie laimės pusbačkį alaus ir svečius galės pasikviesti nugalėtojus — silpnesnius, kad ir juos pavaišins. Vaisės bus ten pat, parke.

Taigi, dabar "Draugo" administracija ieško vieno žemaičio ir vieno aukštaičio kurie suorganizuotų ir būtų menedžeriai tymų (po 25 vyrus) virvei traukti Labor Day piknike, Vytauto parke. Visos kontesto taisyklės bus vėliau paskelbtos.

Suinteresuoti suorganizuotu tymų, kad paskelbti pasauliui, kuri lietuvių giminė: aukštaičiai ar žemaičiai yra fiziniai stipresni, prašomi tuojau atsišaukti į administracijos paskirtą asmenį tam kontestui praves-ti Igną Sakalą laišku, telefonu ar asmeniai į "Draugo" redakciją.

Vėliau bus paskelbtos vienos to kontesto taisyklės. O tymus suorganizavus kontesto vedėjas su tymų menedžeriais išrinks ir teisėjus.

Piknike bus ir kitokių surprizų. Sekančiomis dienomis apie tai bus paskelbta.

Bet pats didžiausias pikniko dalykas — laimėjimas \$500.00 vertės U. S. War Bonds, kurie teks šešiams "Draugo" piknikieriams.

GRAŽINKITE TIKIETUS DABAR

Kad užsitikrinus progą laimėti nors vieną iš šešių didelės vertės U. S. War Bonds, gražinkite tikietus tuojau.

Nors ir lietus lijo ir gerokai sugadino pikniką, laimėjimas tačiau įvyko praėjusiais metais. Tik gaila, kad daugelis žmonių negavo progos sugrąžinti tikietus.

Šiais metais "Draugas" duos laimėti \$500.00 U. S. War Bonais. Pirmą dovaną bus bonas \$250.00 vertės; antra — \$100.00 vertės bonas; trečia ir ketvirta — \$50.00 bonai; o penkta ir šešta — \$25.00 vertės bonai. XXX

\$500.00

U. S.

WAR BONAIS

per

"DRAUGO"

RUDENINI LABOR DAY

PIKNIKA

Pirmad. Monday, Rugs.-Sept. 6, 1943

VYTAUTO PARKE

FAMOUS CLOSE SHAVES By Barber Sol

MAXIM FOR LIBERTY!
AT 25, MAXIM LITVINOFF WAS SENTENCED TO SIBERIA. LITVINOFF NEVER GOT TO SIBERIA. HE ESCAPED DURING A MASS RIOT, ENROUTE TO JAIL.

HARRY CARRIED... NAVY FLIER,
HARRY T. GIBSON FELL UNCONSCIOUS FROM HIS CRASHING PLANE. HE FLOATED TO SAFETY WHEN HIS PARTLY OPENED CHUTE EN-TANGLED WITH ANOTHER PARACHUTER!

TELEPATHY? SAM GROSSMAN,
MENTAL TELEPATHIST, RAN FROM A STORE TO GREET AN OLD FRIEND. SECONDS LATER THE BUILDING COLLAPSED — KILLING ALL ITS OCCUPANTS!

BARBER SOL SAYS:
NOWADAYS YOUR ABC — WIN THE WAR EFFICIENTLY
BC
DON'T BE AN ABSENTEE!

Everybody raves about your salads, Peg. What's the secret?

MIRACLE WHIP!
Its "different" flavor always makes a hit.

MILLIONS AGREE—Miracle Whip does work wonders with salads! A unique combination of old-fashioned boiled dressing and fine mayonnaise, Miracle Whip is by far America's favorite salad dressing.